HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Füzér Község Önkormányzata

2026-2031.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 8
Célok 8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 10
1. Jogszabályi háttér bemutatása 10
2. Stratégiai környezet bemutatása 10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 60
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 63
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 64
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 66
1. A HEP IT részletei 66
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 68
3. Megvalósítás 73
4. Elfogadás módja és dátuma 78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva**, Füzér Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Füzér Borsod-Abaúj-Zemplén megye észak-keleti részén a Hegyközben fekszik.
Állandó lakosainak száma: 374 fő.
A hegyekkel körülvett település megközelíthető Hidasnémeti vagy Sátoraljaújhely felől, a 3-as és a 37-es főutat összekötő útról, Pálházán keresztül. A község vezetését egy főállású polgármester és az őt segítő négy fős képviselő-testület látja el.
Füzér története szorosan egybekapcsolódik a füzéri váréval, ami egy vulkáni eredetű csúcson áll. A vár, legkorábbi váraink egyike, egyes források szerint a tatárjárás előtt épült és 1235-ben már állt. II. András megvásárolta a várat, innentől a hozzá tartozó falvakkal együtt királyi birtok volt. Füzért és a hozzá tartozó uradalmat IV. Béla 1262–1263 körül lányának adományozta. 1285 után a település a várral együtt minden bizonnyal Aba Amadé birtokába került. A vár és a hozzá tartozó település a 16. századtól Perényi Imréé, majd a Báthoriaké, a Nádasdyaké, majd a Károlyiaké volt. 1526–1527-ben ebben a várban őrizték a magyar Szent Koronát.
A térség turisztikai vonzerejét az érintetlen természet és a gazdag, hagyományokon alapuló kulturális vonzerő jelentősen emeli.
A természeti vonzerők megléte az érintetlenségnek köszönhető. A tudatos beavatkozás eredménye a kialakított tájvédelmi körzet és a védett természeti területek. A tiszta szennyezéstől mentes, attraktív környezetet változatos kulturális vonzerők egészítik ki.
A Nagy-Milic, a környező hegyek, erdők, a gazdag növény- és állatvilág nagyszerű élménnyel szolgálnak az ide látogatóknak, melyre a koronát a Füzéri vár nyújtotta esztétikai és erkölcsi élmény teszi fel.
Közigazgatási feladatait Pálházai Közös Önkormányzati Hivatalon keresztül Kishutai Kirendeltséggel látja el.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2018	402	bázis év
2019	373	92,79%
2020	363	97,32%
2021	348	95,87%
2022	335	96,26%
2023	327	97,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

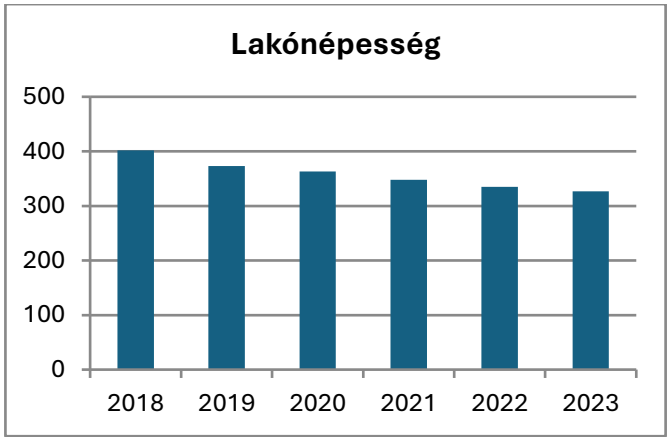

Füzér településen 327 fő lakónépességre vonatkozóan kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	176	196	372	47,31%	52,69%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	3,49%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	23	22	45	6,18%	5,91%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	4	6	0,54%	1,08%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	108	102	210	29,03%	27,42%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	16	12	28	4,30%	3,23%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	27	56	83	7,26%	15,05%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

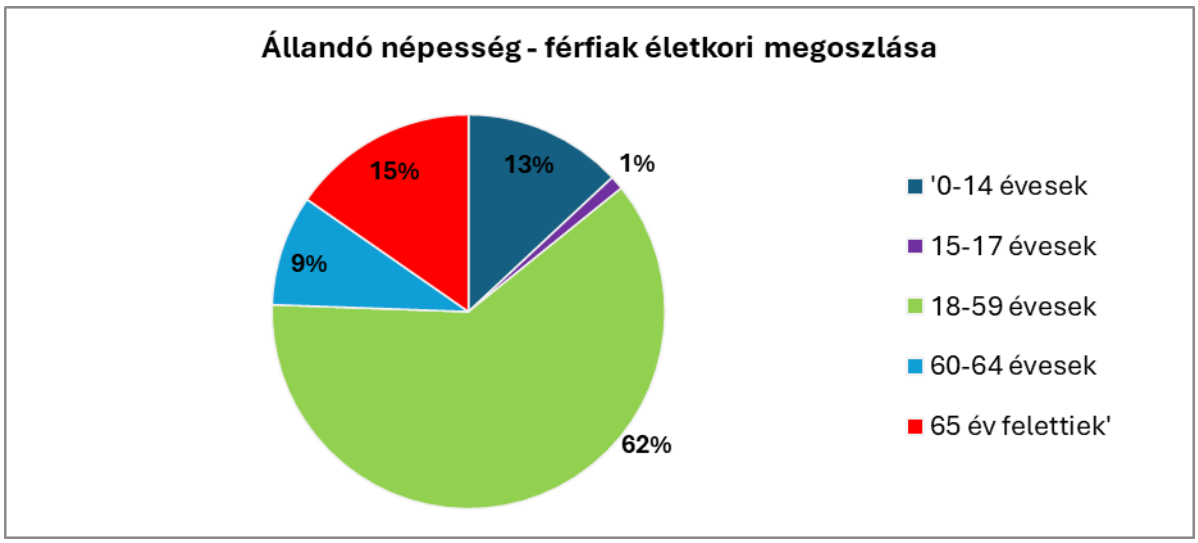

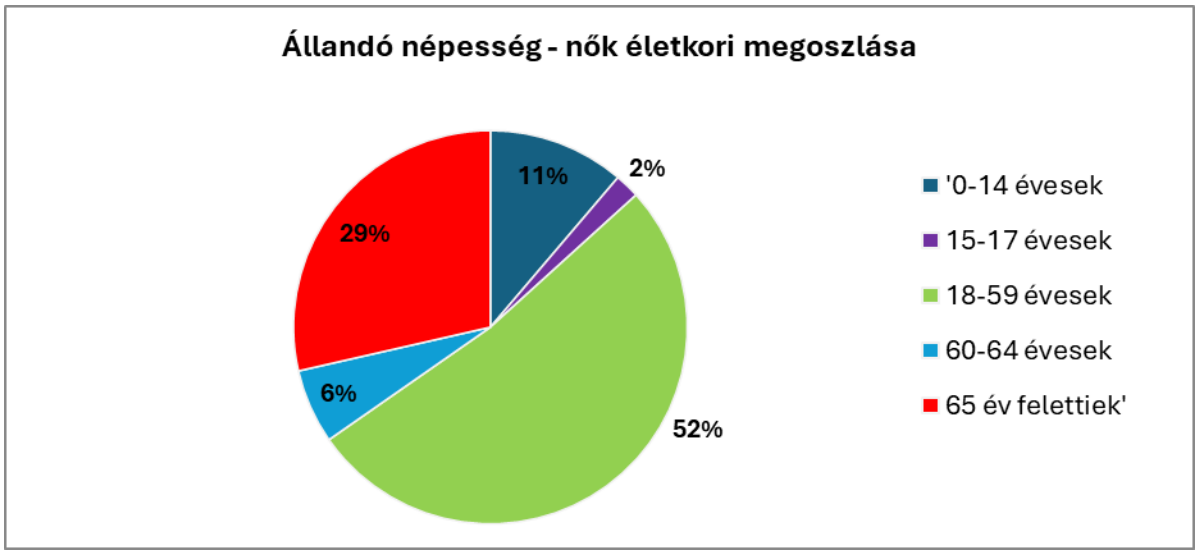

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2018	75	44	170,45%
2019	75	47	159,57%
2020	84	45	186,67%
2021	83	45	184,44%
2022	80	43	186,05%
2023	80	44	181,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

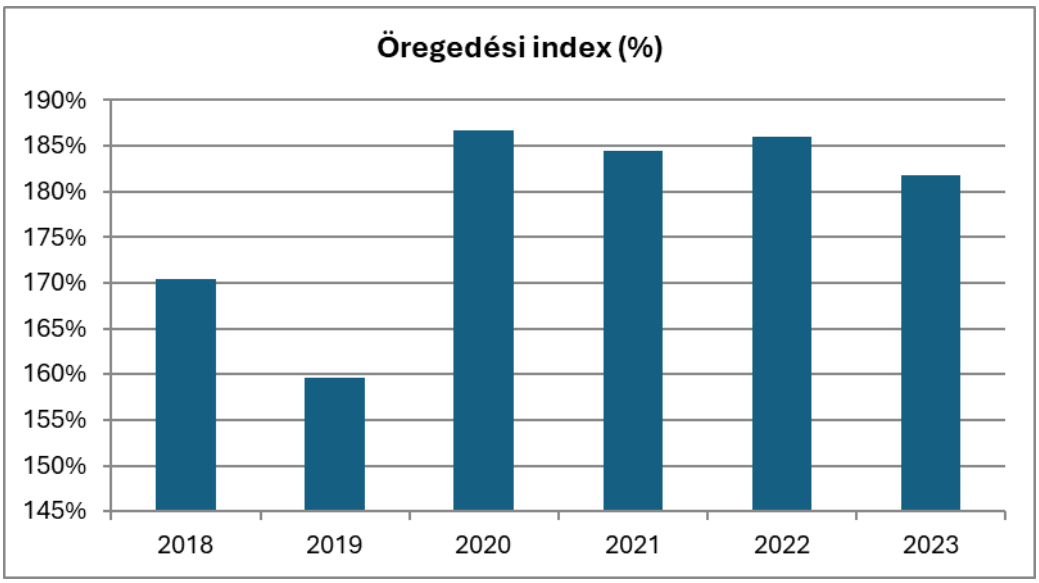

A település öregedési indexe mutatja, hogy a település jelenleg is jelen van az elöregedés folyamata. Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idősek fokozott ellátására, segítésére van és lesz szükség a jövőben.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2018	-2,47
2019	-61,94
2020	-48,91
2021	-39,38
2022	-17,57
2023	-39,27

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzereje többnyire negatív előjelű, tehát az elvándorlás a jellemző. Ez azért rettentő, mert a falu minden szempontból élhető település. Amennyiben a lakosság, főleg a fiatalok számára a munkához való hozzáférés megoldódik, a helyben maradás sem jelente majd számukra gondot.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2018	-7,42
2019	-18,06
2020	-5,43
2021	-8,44
2022	-20,50
2023	-3,02

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás a belföldi vándorlásokhoz hasonlóan szintén negatív előjelű 2016. év kivételével, ami azt jelenti, hogy az élve születések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma. Ez is annak a bizonyítéka, hogy a falu elöregedő, így a gyermekek és fiatalok mellett egyre több esetben kell figyelni a főleg egyedül élő, magukra maradt idős emberekre.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Füzér Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Füzér település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2034)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Füzér község gazdasági programjának, költségvetési koncepciójának, valamint településrendezési tervének és helyi építési szabályzatának célja, hogy megfogalmazza a község hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

Középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható településfejlesztés harmóniában a helyi környezettel,
- A község, mint élhető, értékőrző és innovatív települési környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekesek érdekeit figyelembevevő kiemelt szempont az akadálymentesség. Az önkormányzat közintézményeinek akadálymentesítése pályázati projektek során valósult meg. Az önkormányzat - középtávú stratégiából kiindulva - középtávú tervei között szerepel olyan programok, koncepciók kidolgozása, melyek a saját területére vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Füzér Község Önkormányzata tagja a Hegyközi Területfejlesztési és Alapellátási társulásnak 21 tagönkormányzattal együtt. A társulás látja el az alábbi feladatokat az érintett településeken:

- egészségügyi alapellátás
- személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások
- gyermekjóléti alapellátás és gyermekétkeztetés
- óvodai nevelés és bölcsődei feladatok
- településfejlesztési feladatok
- kulturális szolgáltatási feladatok
- helyi környezet- és természetvédelem, turizmus
- gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatok

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), *TEIR* – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Magyar Államkincstár (MÁK), a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek.
Az országban közel négymillió ember él létminimum alatt, közel másfél millióan jövedelmi szegénységben, és kb. 1,2 millióan mélyszegénységben, más szóval nyomorban. Minden társadalom fokmérője, miképpen bánik a magára maradt emberekkel.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő család jelenleg nincs.
A községben roma származású lakosok 2011. évtől nem élnek, így a cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció sem jelentkezik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	57,07	32,91
2019	57,47	29,96
2020	50,26	31,41
2021	52,42	26,15
2022	54,10	22,22
2023	55,28	22,55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

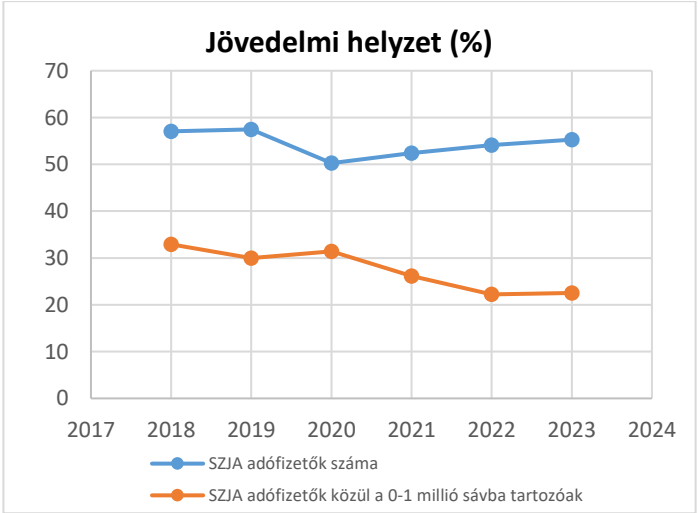

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Községünkben a tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	**Nők aránya** (TS 034)	**Összesen**
2018	5,56	5,44	5,50%
2019	11,28	6,43	8,86%
2020	7,87	8,87	8,37%
2021	7,94	8,47	8,21%
2022	9,60	6,78	8,19%
2023	9,45	5,93	7,69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

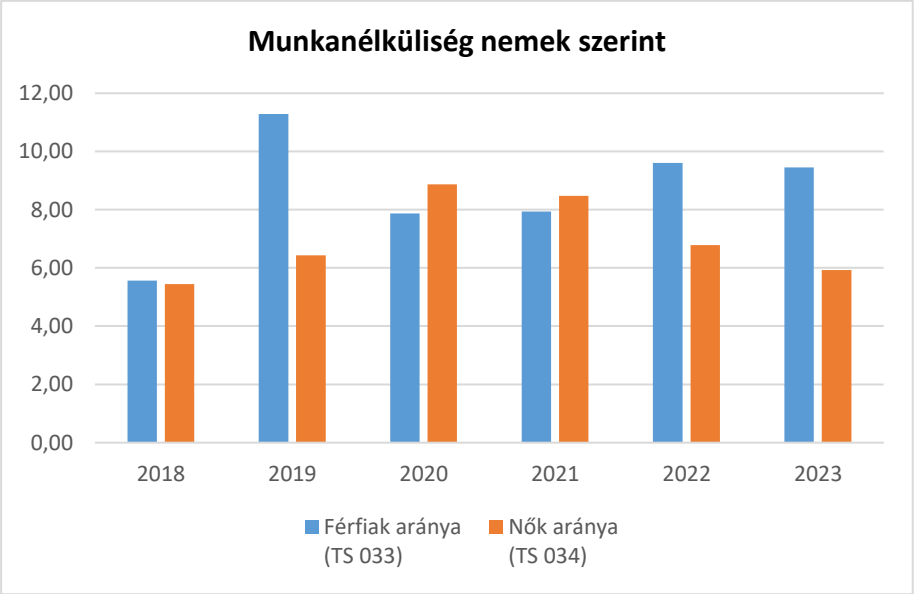

Fenti diagram adataiból látszik, hogy Füzér községben a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között. Az adatok tanúsága szerint az évek előrehaladásával a nők és férfiak körében is csaknem egyforma maradt a nyilvántartott álláskeresők száma. A településen a legfőbb foglalkoztató az önkormányzat közcélú foglalkoztatás keretében és az önkormányzat intézménye a Füzéri Várgondnokság.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	16	24	21	20	20	19
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	5,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	4,00	2,00	3,00	0,00	1,00
	%	6,25%	16,67%	9,52%	15,00%	0,00%	5,26%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	2,00	1,00	0,00	2,00
	%	6,25%	4,17%	9,52%	5,00%	0,00%	10,53%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	3,00	1,00	2,00	3,00	1,00
	%	18,75%	12,50%	4,76%	10,00%	15,00%	5,26%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	3,00	3,00	1,00	3,00	3,00
	%	6,25%	12,50%	14,29%	5,00%	15,00%	15,79%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	1,00	1,00	2,00	1,00	0,00
	%	0,00%	4,17%	4,76%	10,00%	5,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	1,00	2,00	1,00	3,00	2,00
	%	12,50%	4,17%	9,52%	5,00%	15,00%	10,53%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	4,00	3,00	3,00	5,00	2,00
	%	12,50%	16,67%	14,29%	15,00%	25,00%	10,53%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	2,00	2,00	1,00	2,00	6,00
	%	6,25%	8,33%	9,52%	5,00%	10,00%	31,58%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5,00	5,00	5,00	5,00	3,00	2,00
	%	31,25%	20,83%	23,81%	25,00%	15,00%	10,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

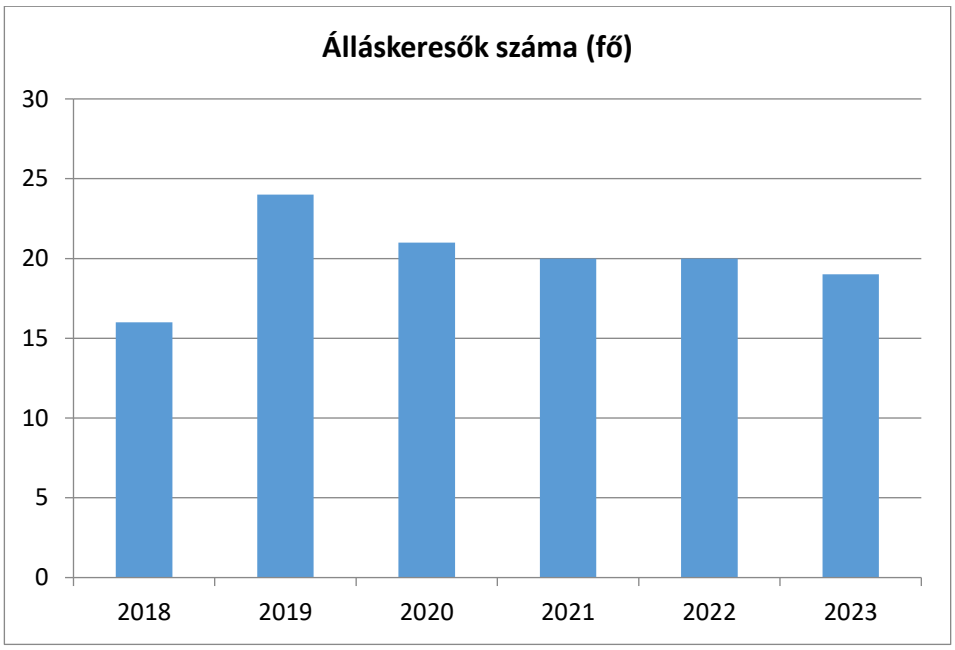

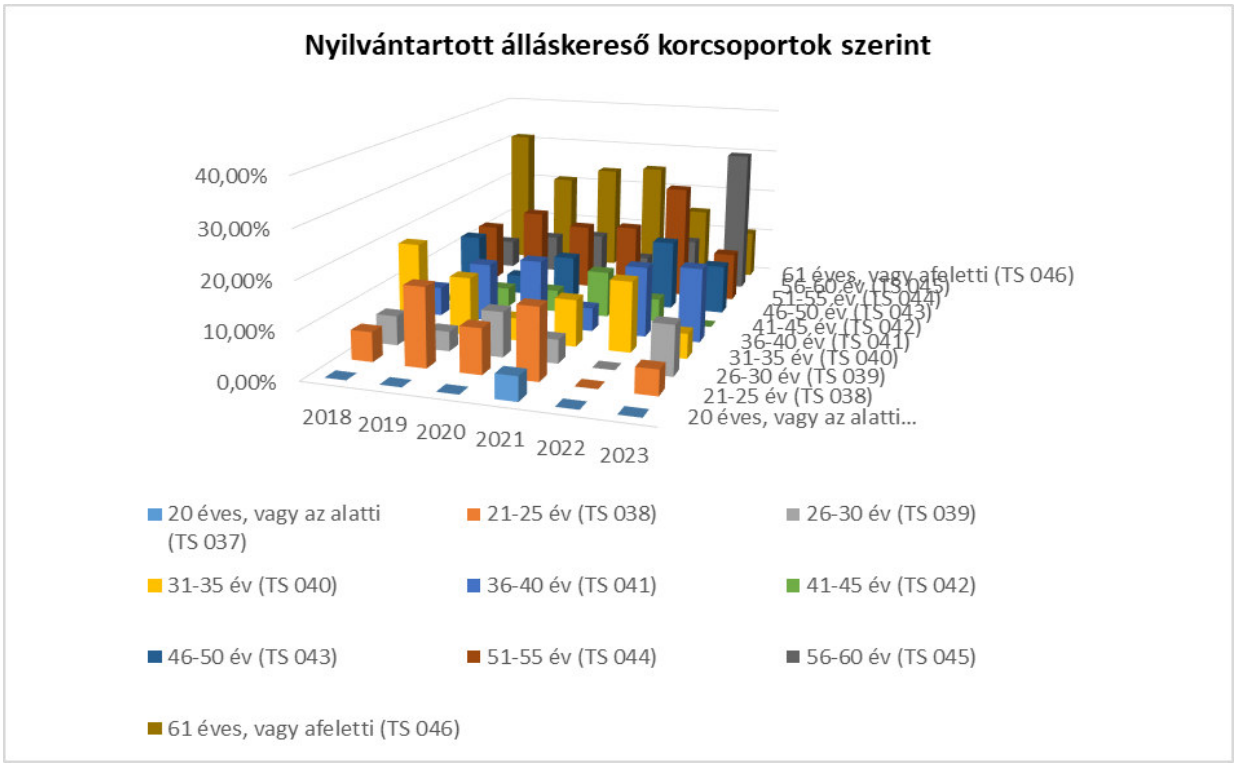

A regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2018	87,50	50,00
2019	50,00	33,33
2020	71,43	53,33
2021	75,00	46,67
2022	65,00	38,46
2023	68,42	15,38

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

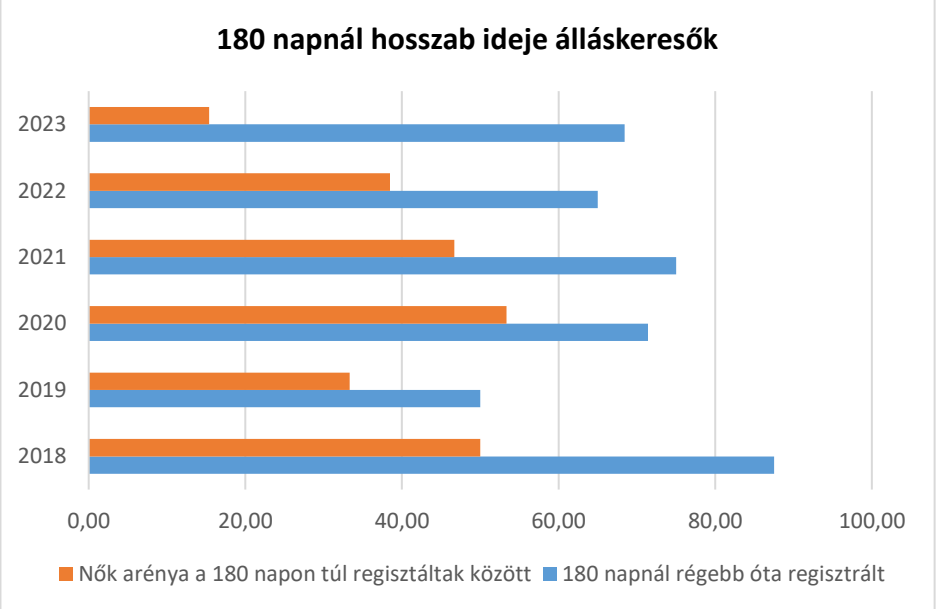

A táblázat arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a 180 napnál régebben tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése, figyelemmel a nemek közötti különbségre. A vizsgált évek szerint az utolsó két évben településünkön a nyilvántartott álláskeresők több mint fele tartós munkanélküli volt.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	**Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen** (TS 052)	**Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint**					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		**Általános iskolai végzettség** (TS 035)		**8 általánosnál magasabb iskolai végzettség**	
	Fő	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**
2018	16	0	0,00%	3	18,75%	13	81,25%
2019	24	0	0,00%	6	25,00%	18	75,00%
2020	21	0	0,00%	5	23,81%	16	76,19%
2021	20	0	0,00%	4	20,00%	16	80,00%
2022	20	0	0,00%	7	35,00%	13	65,00%
2023	19	0	0,00%	5	26,32%	14	73,68%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

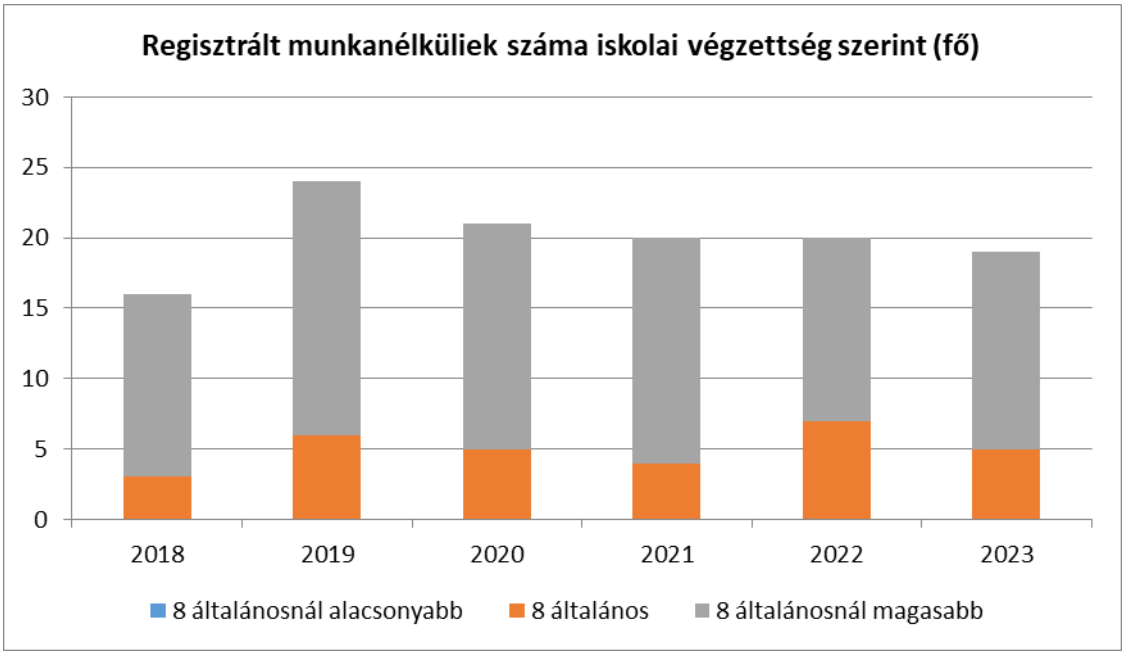

Fenti táblázatból látható, hogy a település lakosságának közel 75 %-a 8 osztálynál magasabb végzettséggel rendelkezik.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	**Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma** (TS 050)	**Közfoglalkoztatottak száma** (TS 055)
	Fő	**(éves átlag - fő)**
2018	25	18
2019	12	17
2020	17	12
2021	15	11
2022	14	11
2023	10	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

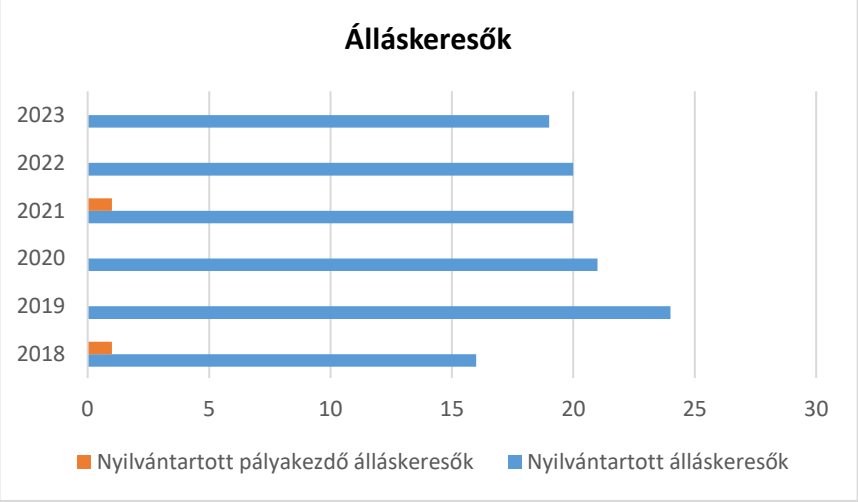

Az önkormányzat az elmúlt évektől kezdve a Start mintaprogram és hosszabb időtartamú közmunkaprogram keretén belül segít a munkanélkülieken.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Településünkön a munkanélküliek számának az oka, hogy elavult szakképesítéssel rendelkeznek, kevésbé motiváltak, valamint akadály a hosszú utazás a legközelebbi nagyvárosba, amely Sátoraljaújhely (30 km). A helyi férfiak többsége a települést körülvevő erdőkben dolgozik.
A helyi nők közül többen a Hollóházi Porcelángyárban dolgoztak, de a gyárban történt leépítés miatt munkanélkülivé váltak. Helyzetük nagyon nehéz, a közelben nincs kifejezetten női munkavállalót alkalmazó vállalat, cég.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	Fő	**Fő**
2018	16	1
2019	24	0
2020	21	0
2021	20	1
2022	20	0
2023	19	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

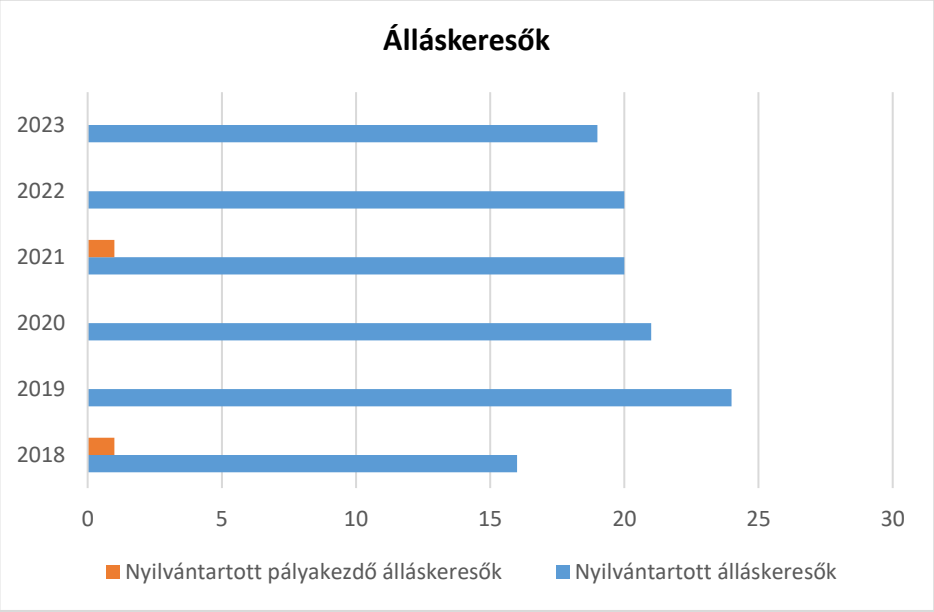

Településünkön a munkanélküliek közül elenyésző azoknak a száma, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek. A legtöbb álláskeresőnek szakmája van, sokaknak érettségije, így nem is tartanak igényt arra, hogy újabb szakmákat sajátítsanak el. Az önkormányzat a képzésekről tájékoztatást nyújt, és igyekszik minél több személyt bevonni a képzésekbe.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, különféle a Foglalkoztatási Osztályon keresztül elnyert közfoglalkoztatásokba vonjuk be hosszabb-rövidebb ideig az embereket a forrásoktól függően, figyelve arra, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításának feltételeként a 30 napos foglalkoztatást mindenki számára föl tudjuk ajánlani.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
Nem releváns a településen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Füzéren a hátrányos megkülönböztetés problémája a foglalkoztatás területén nincs jelen.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.
Településünkön jelenleg nem tudunk segítséget nyújtani a digitális ismeretek elsajátításához.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról célja:

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”

A szociális ellátás formái:

Szociális rászorultság esetén

A járási hivatal:
- időskorúak járadékát,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, (korábban rendszeres szociális segély),
- közgyógyellátást,
- ápolási díjat:
- súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat,
-a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díjat, valamint
kiemelt ápolási díjat állapít meg.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint települési támogatást állapít meg.

A munkanélküliekre az önkormányzatnak figyelmet kell fordítania az ellátások terén is, mivel sokan közülük nem tudják, hogy mire jogosultak, milyen támogatást, ellátást tudnak igénybe venni, tehát az ismertetésnek, tájékoztatásnak kiemelt szerepe van községünkben.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	16	5,65%	6	37,50%
2019	24	9,56%	9	37,50%
2020	21	8,97%	9	42,86%
2021	20	9,09%	8	40,00%
2022	20	9,43%	5	25,00%
2023	19	9,36%	8	42,11%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

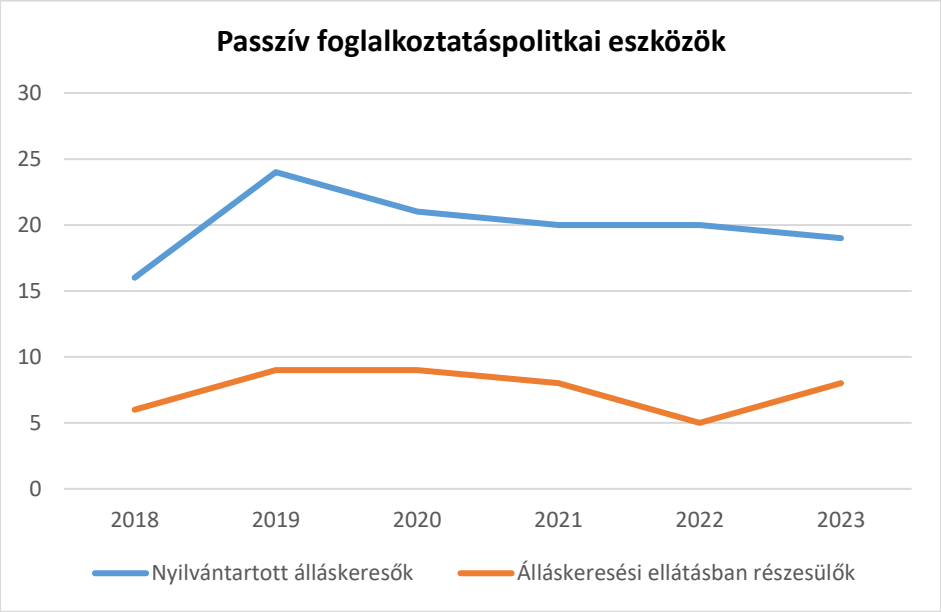

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	**Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 048)		**Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma** (TS 054)		**Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 049)	
	Fő	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2018	4	25,00%	5	30,94%	10	62,50%
2019	4	16,67%	6	24,38%	13	54,17%
2020	5	23,81%	8	38,86%	14	66,67%
2021	6	30,00%	5	27,25%	14	70,00%
2022	5	25,00%	7	36,75%	10	50,00%
2023	2	10,53%	5	23,68%	10	52,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

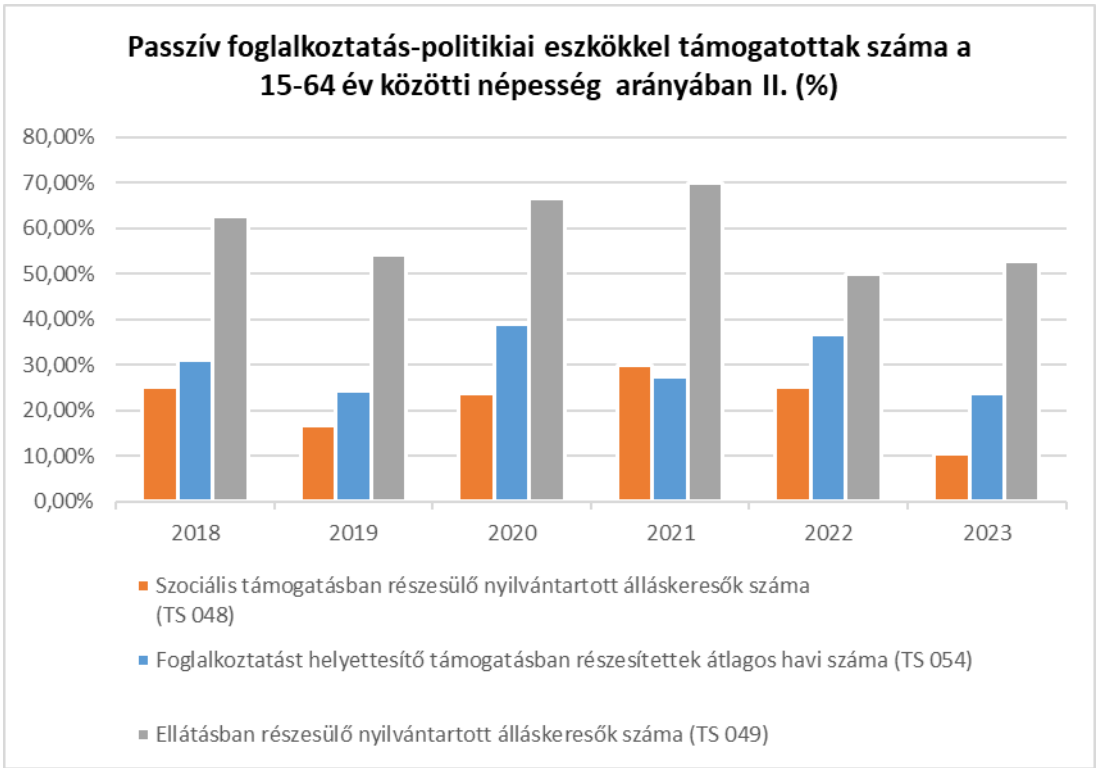

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1
2022	1
2023	1

Forrás: TeIR, KSH

A táblázat adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők száma a vizsgálat években magas volt. Az álláskeresési támogatásra jogosultak aránya 10 és 30 % között változott.

Füzér Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 6/2021.(IX.7.) számú az önkormányzat által nyújtandó szociális ellátásokról szóló rendeletében határozta meg a település által nyújtandó ellátási formákat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	**Lakásállomány (db)** (TS 073)	**Épített lakások száma** (TSv 077)	**Épített lakások száma 1000 lakásra** (TS 078)	**1-2 szobás lakások aránya** (TS 076)	**A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 074)	**A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 075)
	db	**db**	**db**	**%**	**%**	**%**
2018	221	1	4,52	42,53	87,33	90,95
2019	222	1	4,50	42,79	87,84	91,44
2020	222	0	0,00	42,79	81,53	92,34
2021	223	1	4,48	42,60	82,06	91,93
2022	222	0	0,00	39,64	82,43	92,34
2023	222	0	0,00	39,64	90,09	88,74

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

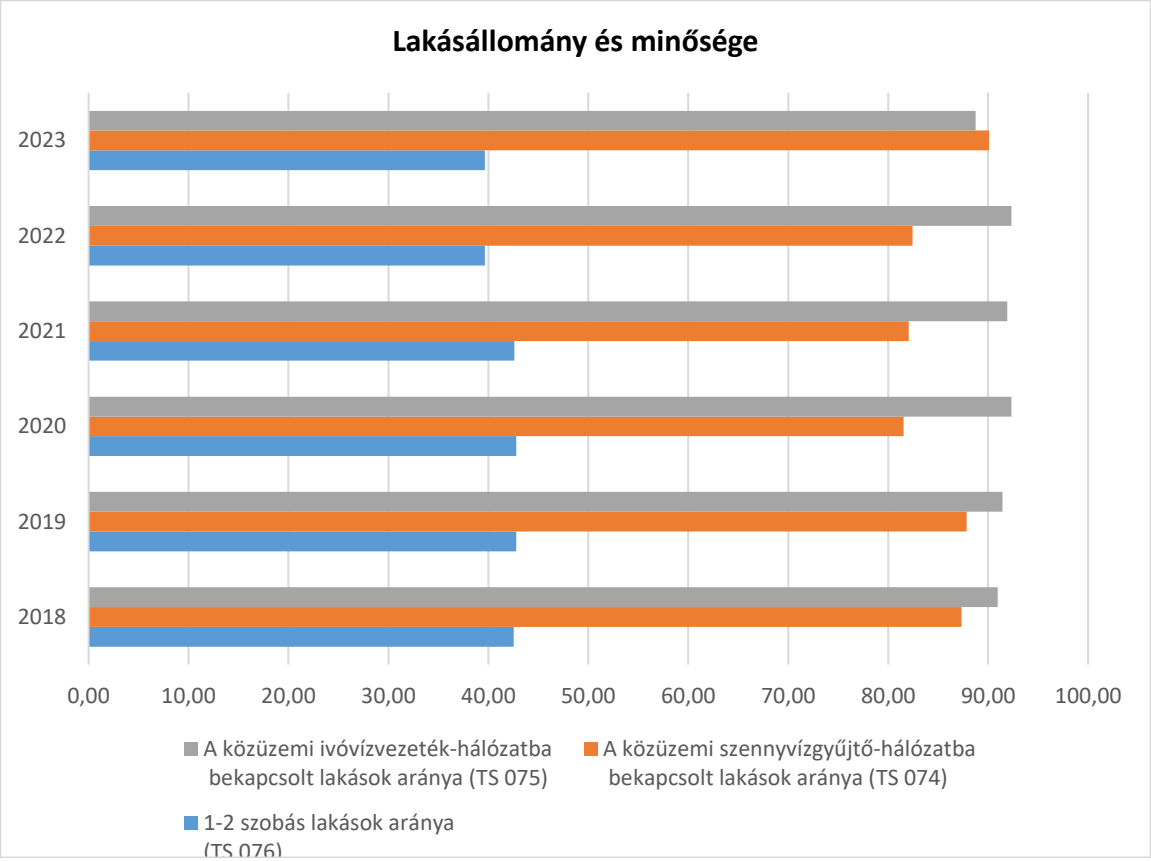

A füzéri lakosok saját tulajdonú családi házakban élnek. A 222 házból kb.30 üresen áll. A településen nincs sem bérlakás sem szociális lakásállomány. A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	**Lakásállomány (db)** (TS 073)	**Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma**	**Bérlakás állomány (db)**	**Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma**	**Szociális lakásállomány (db)**	**Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma**	**Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)**
	db	**db**	**db**	**db**	**db**	**db**	**db**
2018	221	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	222	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	222	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	223	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	222	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	222	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Szociális bérlakás- állománnyal nem rendelkezik településünk.

b) szociális lakhatás

Füzér településen nincs szociális lakásállomány.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Füzér településen nem találhatóak ilyen ingatlanok.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	**Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)** (TS 136)	**Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma** (TS 137)
	Fő	**Fő**
2018	n.a.	46
2019	n.a.	7
2020	n.a.	47
2021	n.a.	47
2022	n.a.	46
2023	n.a.	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása, ezt a rendelet alapján lakhatáshoz kapcsolódó települési támogatás formájában kérheti az arra jogosult igénylő.

Ezt a támogatási formát természetben nyújtjuk, közszolgáltató felé kerül átutalásra a képviselő-testület által megítélt támogatás. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék.

f) eladósodottság

Az eladósodottság nem jellemző Füzér településre. Egy-két családnál fordult elő, hogy fizetés hiányában a közszolgáltatást kikapcsolták, de ezt rövid időn belül sikerült rendbe tenniük.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem jellemző.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Füzéren szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Füzéren szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Füzéren szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az 1997. évi CLIV. egészségügyi törvény célja:

„a) elősegíteni az egyén és ez által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,

b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,

c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbítatlan maradjon,

d) meghatározni - a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül - az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,

e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,

f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.”

Az Egészségügyi Törvény a települési önkormányzat főbb feladat- és hatáskörei között kötelező feladatként határozza meg az egészségügyi alapellátást, valamint a környezet- és település-egészségügyi feladatokat.

„**152. §** (1) A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,

b) a fogorvosi alapellátásról,

c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,

d) a védőnői ellátásról,

e) az iskola-egészségügyi ellátásról.”

„**153. §** (1) A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

b)[392] biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d)[393] együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.”

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	28	7,96
2019	0	0	0	0	31	4,87
2020	0	0	0	0	28	4,20
2021	0	0	0	0	33	3,35
2022	0	0	0	0	31	3,55
2023	0	0	0	0	25	4,00

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A települési önkormányzat képviselő testülete, a település lakosságszámára tekintettel felnőttek és gyermekek részére egy egészségügyi alapellátási, vegyes körzetet alakított ki.

A községhez közeli, mintegy 25 km-re lévő Sátoraljaújhely településen munkaszüneti napokon és hétvégén orvosi ügyelet és sürgősségi ellátás működik, így a település lakosai ezeken a napokon sem maradnak ellátatlanul.

A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a sátoraljaújhelyi szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető.
Az iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálat orvosi feladatait a körzeti háziorvos látja el.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

- A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.
- Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermekfogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.
- A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá a területi egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a települési állampolgárok számára hozzáférhetők. Ebben fontos tényező, hogy részben a szociálisan rászorult lakossági szegmens prevenciója élvez prioritást, de idetartoznak az életkor és neme által meghatározott kockázati faktor lehetőségével bíró állampolgárok is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Szakorvosi rendelésekre Sátoraljaújhelybe kell utazniuk a lakosoknak. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a Füzéri Várgondnokság intézményen belül saját konyhát üzemeltet. Ez a konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai, szociális étkeztetést igénylők számára. Kiemelt szerepet kell fordítani az oktatásban megjelenő egészséges táplálkozásra, a figyelemfelhívó programokra.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető.
Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra több formáját és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától kezdve a szellemi sportokig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az iskola tornaterme megfelelően szolgálják a testnevelés és szabadidősport ügyét (edzések, kiegészítő foglalkozások). A településen az elmúlt évben műfüves pálya került építésre.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás és az idősek klubja ellátása, házi segítségnyújtás tekintetében jelenleg a pálházai székhelyű Hegyközi Területfejlesztési és Alapellátási Társulás, a szociális étkeztetés a Füzéri Várgondnokság által üzemeltett Főzőkonyháról és a falugondnoki szolgálat tekintetében pedig Füzér Község Önkormányzata biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést.
A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha

Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A településen népkonyha nem működik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az önkormányzati intézmények a templom, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik.
A községben művelődési ház, ezen belül integrált közösségi szolgáltató tér működik 2010 évtől. Rendszeresek a kulturális programok, egyesület, számos civil szervezet működik, amelyek nyitottak, aktívan sokszínű tevékenységeikkel részt vesznek a falu életében.
A településen az alábbi civil szervezetek tevékenykednek: Cseppelényi György ifjúsági énekkar, Galáris Amatőr Színjátszó Csoport, Füzéri Betlehemesek, Füzéri Hadtörténeti és Helytörténeti Kör, Füzéri Lovas Bandérium, Füzéri Pávakör, Füzéri Várvédő Egyesület.

A településen élő emberek életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások, a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, oktatási-nevelési, közművelődési, sport és egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása, az esélyegyenlőség biztosítása ezen a területen is.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
n.a.	igen	1 062	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nem léteznek, azok kezelésére nincs szükség.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a községben lévő „szellemi tőkét" bevonja a község társadalmi életébe, a településfejlesztési programok előkészítésébe. A hagyományőrző jellegű települési rendezvények lebonyolításához helyszínt biztosít. Egyre nagyobb hagyománya van a civil szerveződésnek, amely egy meghatározott célú közös állampolgári tevékenységnek a színtere. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő.

A községi civil szervezetek aktív, sokszínű tevékenységével és pályázati lehetőségeivel a község fejlődéséhez hozzájárulnak. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti a szervezetek munkáját. A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a községben működő szervezetekben jelen van.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen szlovák nemzetiségi lakosok élnek. Érdekeiket a Füzéri Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselői érvényesítik.

e) helyi lakossági önszerveződések.

1. Füzérért Alapítvány (3996 Füzér, Rákóczi út 2.)
2. Füzéri Várvédő Egyesület (3996 Füzér, Rákóczi út 2.)
3. Füzéri Sportkör (3996 Füzér, Petőfi Sándor út)
4. Felső-Magyarországi Várak Egyesülete (3996 Füzér, Petőfi S. út 3/A.)
5. Füzéri Hadtörténeti és Helytörténeti Kör (3996 Füzér, Árpát út. 13.)
6. Csepellényi György Énekkar Füzér
7. Füzéri Perényi Péter Cserkészcsapat
8. Füzéri Polgárőr Tűzoltó és Hegyimentő Egyesület (3996 Füzér, Rákóczi F. út 2.)

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem él roma kisebbség, így értelemszerűen roma nemzetiségi önkormányzat sem tevékenykedik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Foglalkoztatási Osztállyal együttműködve további helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
	Fő	**Fő**	**Fő**	**%**	**%**
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	176	196	372	47,31%	52,69%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	3,49%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	23	22	45	6,18%	5,91%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	4	6	0,54%	1,08%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	**Védelembe vett kiskorú gyermekek száma** (TS 116)	**Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma** (TS 115)
	Fő	**Fő**
2018	0	n.a.
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván, Füzéren az elmúlt években nem került sor védelembe helyezésre és nem volt veszélyeztetett kiskorú sem.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma** (TS 111)
	Fő
2018	13
2019	11
2020	7
2021	7
2022	11
2023	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

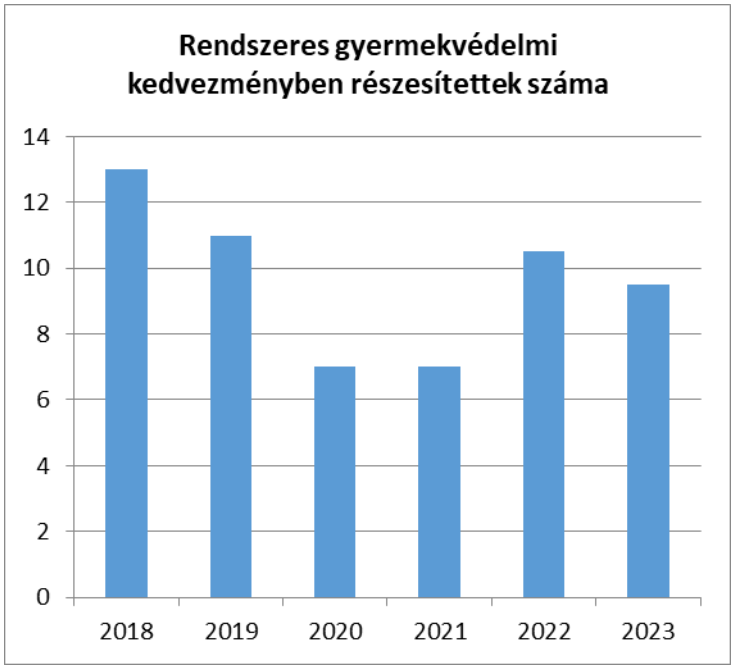

Az adatok alapján megállapítható, hogy az elmúlt évek távlatában hogyan változott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Ez az ellátási forma a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítható meg. Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül. Mint látható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre csökkent.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	3	1	4
2019	4	1	5
2020	4	1	5
2021	4	0	4
2022	4	0	4
2023	4	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

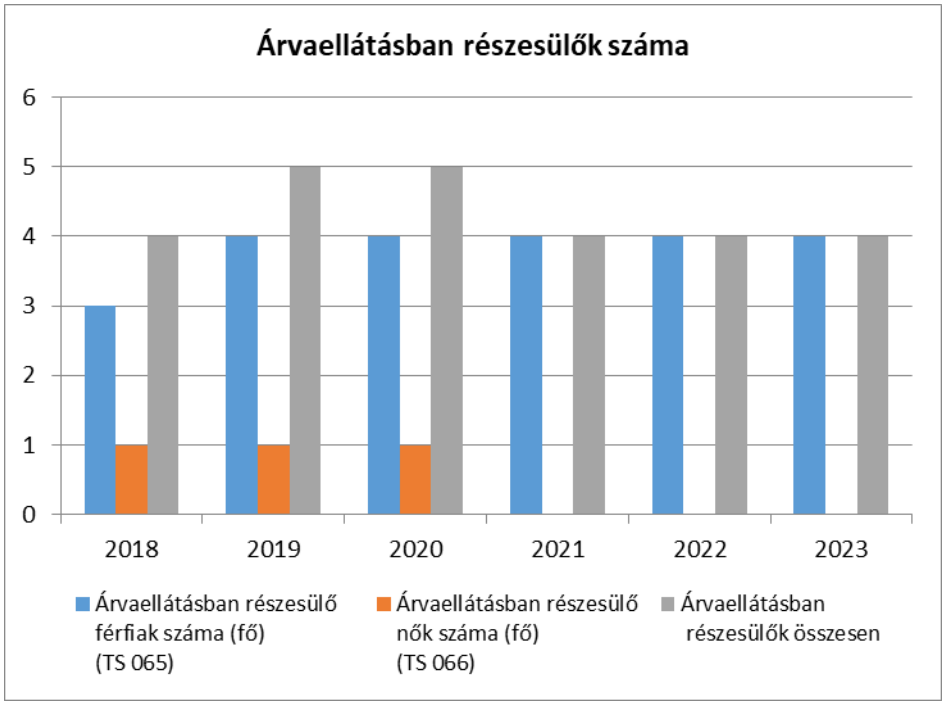

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. E cél elérésének érdekében a kormány mind központi költségvetési, mind pedig önkormányzati forrásokat is mobilizál. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás; a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. A Bursa Hungarica ösztöndíj intézményi részének forrása a felsőoktatási intézmények költségvetésében megjelölt elkülönített forrás, melyet a felsőoktatási intézmények folyósítanak.

A Képviselő-testület csatlakozott a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat 2025. évi fordulójához. A tanulók részére félévenként 5.000 Ft támogatási összeggel járul hozzá.
Gyermek jogán járó helyi juttatás még a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az intézményi gyermekétkeztetést 2015. szeptember hó 01. napjától az alábbi esetekben ingyenesen kell biztosítani:
a) a bölcsődei, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;
b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették;
c) azon *a)* és *b)* pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- nevelésbe vették, vagy
- utógondozói ellátásban részesül.

Füzér településen jelenleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül nincs sem hátrányos helyzetű sem halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Füzéren nem élnek magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek, így anyanyelvüknek és kulturális helyzetüknek megfelelő pedagógiai programra sincs szükség.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns településünk esetében.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat a védőnői szolgálatot körzeti ellátás keretében látja el. A védőnő heti rendszerességgel Füzérkomlóson, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői szobában látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	**Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma** (TS 107)	**Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma** (TS 106)	**A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma** (TS 108)	**Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma**	**Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma**
	db	**db**	**db**	**Fő**	**Fő**
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A házi gyermekorvosi teendőket a felnőttek és gyermekek részére szervezett, vegyes körzetű háziorvosi szolgálat látja el. Az önkormányzat házi gyermekorvosi praxist nem működtet. Településünkön nincs betöltetlen háziorvosi praxis.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Füzéren nincs 0-7 év közötti gyermek, akinek egészségügyi-szociális-oktatási speciális ellátási igényei lennének. A korai fejlesztés már az óvodában megkezdődik, logopédus és más szakemberek bevonásával igény szerint.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat működik a településen, melyet a Pálházai Körzeti Alapszolgáltatási Központ koordinál.

Biztos Kezdet Gyerekház nem működik a településen.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	7	7	0	0
2019	0	0	0	0	7	5	0	0
2020	0	0	0	0	7	6	0	0
2021	0	0	0	0	7	5	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0
2023	0	0	0	0	7	7	0	0
	Forrás: TeIR, KSH Tstar							

Településünkön egy óvoda működik önkormányzati fenntartásban 25 férőhellyel, 1 óvodai csoporttal és egy 7 fő mini bölcsődével. Óvodapedagógusok, képzett dajkák látják el a gyermekeket. Betöltetlen állás nincs.

f) gyermekvédelem

Füzéren a gyermekvédelem területén Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat működik.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben az ingyenesen hívható telefonszámok, rendőrség, illetve a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat áll rendelkezésre.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A településen nincs sportcsarnok. Úszásoktatásra a gyerekek a sátoraljaújhelyi uszodába járhatnak.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.
A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
Nem releváns településünkön.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.
A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nem áll rendelkezésre ilyen jellegű adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2018	20	1	5,00
2019	21	0	0,00
2020	22	0	0,00
2021	25	2	8,00
2022	25	0	0,00
2023	19	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	**Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 094)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül** (TS 095)
	Fő	**Fő**	**%**
2018	n.a.	1	7,69
2019	n.a.	2	25,00
2020	n.a.	1	10,00
2021	n.a.	2	18,18
2022	n.a.	2	22,22
2023	n.a.	3	30,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma** (TS 096)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül** (TS 097)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban** (TS 098)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva** (TS 099)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma** (TS 100)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül** (TS 101)
	Fő	**%**	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	**Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 114)	**Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 113)
	fő	**fő**
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	1
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az oktatási-nevelési intézmények nem szegregáltak, a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja.

Az óvodánk telítettsége magas, de nem maximális, így helyhiány miatt gyermeket nem kellett még elutasítani és a jövőre nézve is biztosítottnak tűnik az elegendő férőhelyek száma.
Az óvodai nevelésre vonatkozó táblázatok alapján elmondható, hogy az ellátás e téren a településünkön kielégítő.

b) a köznevelséshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	6	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.00-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	31	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	1	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	1	25	1	20	0	0	20
2019	n.a.	1	25	1	21	0	0	21
2020	n.a.	1	25	1	22	0	0	22
2021	n.a.	1	25	1	25	0	0	25
2022	n.a.	1	25	1	25	0	0	25
2023	n.a.	1	25	1	19	0	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

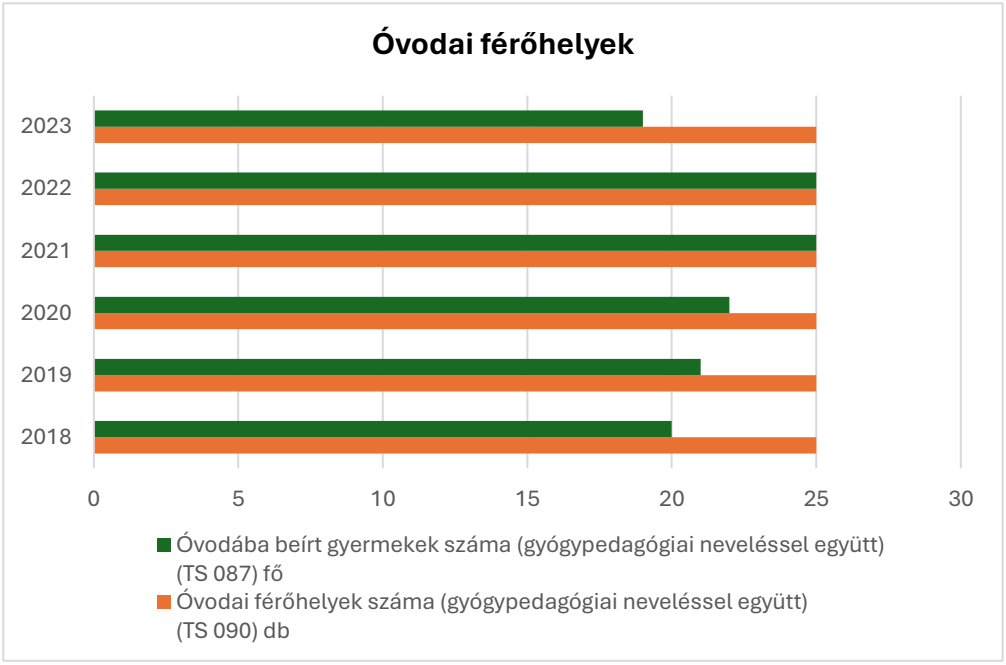

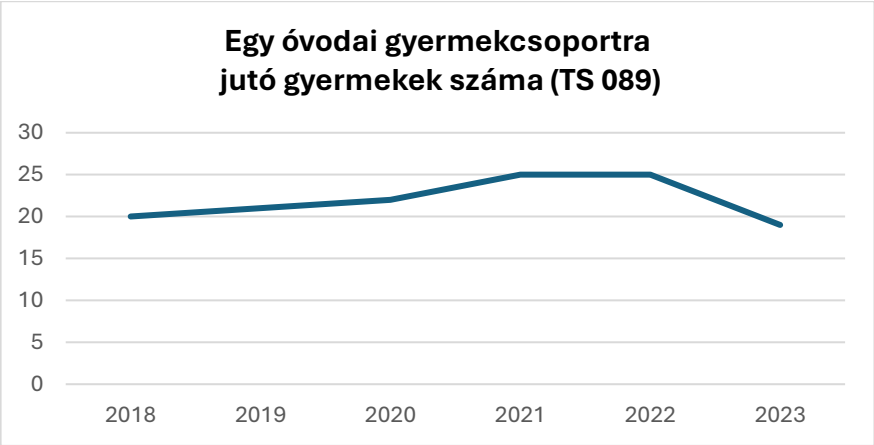

Az óvodáskorú és az iskolás gyermekekkel szakképzett logopédus és gyógypedagógus végzi a fejlesztési és felzárkóztató feladatokat.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	**Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)** (TS 080)	**Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 081)	**Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 079)	**Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 082)	**Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban** (TS 084)
	db	**db**	**db**	**fő**	**%**
2018	0	1	1	13,00	46,15
2019	0	1	1	8,00	62,50
2020	0	1	1	10,00	60,00
2021	0	1	1	11,00	63,64
2022	0	1	1	9,00	66,67
2023	0	1	1	10,00	60,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

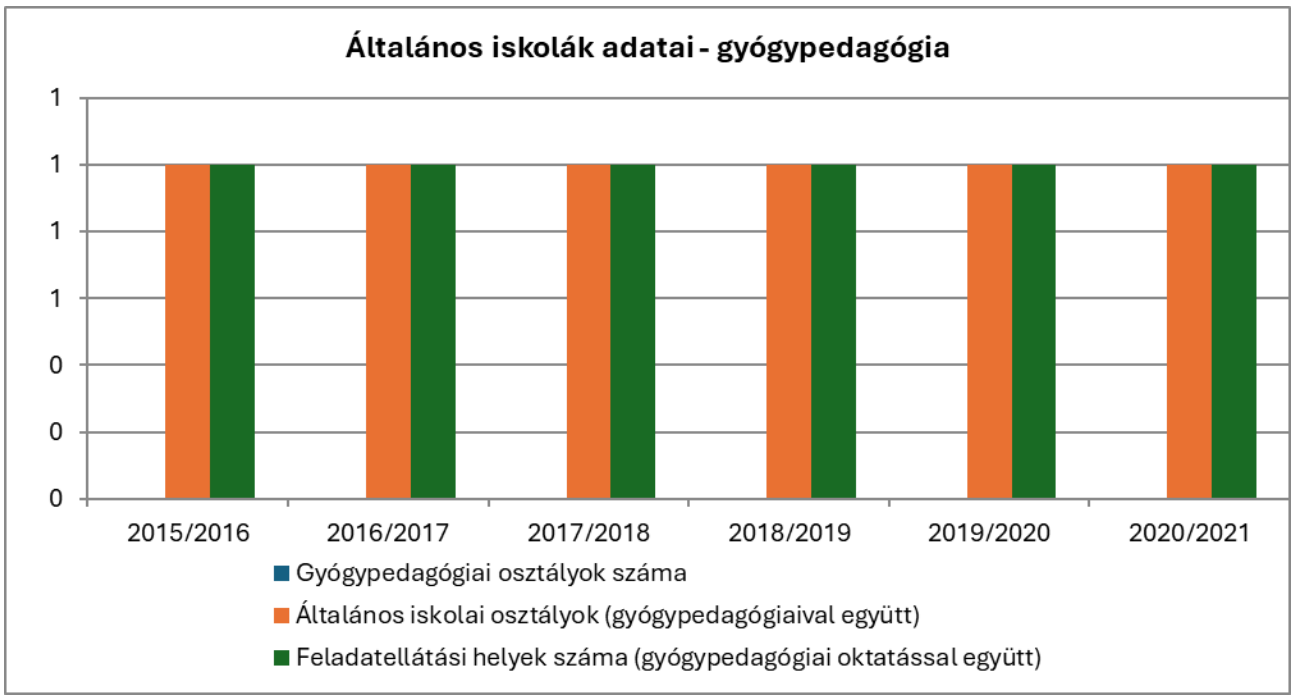

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	**A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban** (TS 083)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön 1 általános iskola működik 1-4 osztállyal.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő szülőt, nyilatkoztatni kell arról, hogy az általános iskola 8 osztálynál rendelkezik-e magasabb iskolai végzettséggel. Ha sem Ő, sem házastársa nem rendelkezik 8 osztálynál magasabb iskolai végzettséggel, úgy a szülő kérheti, hogy gyermekét minősítsék halmozottan hátrányos helyzetűnek. A kérelemnek helyt adva a gyámhatóság határozattal dönt.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen egy általános iskola működik 4 osztállyal, így nincs összehasonlítási alap.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	**Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma**	**Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma**	**Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma**	**Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma** (TS 112)
	Fő	**Fő**	**Fő**	**Fő**
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.
A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A Hegyközi Általános Iskola szinte valamennyi pedagógusa érintett részt vett már esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése pályázati forrásokból valósult meg.

A Hegyközi Általános Iskola és a tagintézményei 2013. január 1-től az állam fenntartásában működik, jelenleg a Sárospataki Tankerületi Központhoz tartozva végzi oktató-nevelő munkáját. Az intézmény a környező települések iskoláskorú gyermekeit fogadja.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek iskolaszünetben való felügyelet megoldása, szabadidejük kihasználatlansága	Nyári táborok szervezése, szabadidős programok szervezése
A gyermekek tanulási, képzési lehetőségeinek javítása	Önkormányzati ösztöndíj pályázati lehetőségekről tájékoztatás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniós irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területen.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság és terhesség tekintetében.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	5,56	5,44	5,50%
2019	11,28	6,43	8,86%
2020	7,87	8,87	8,37%
2021	7,94	8,47	8,21%
2022	9,6	6,78	8,19%
2023	9,45	5,93	7,69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

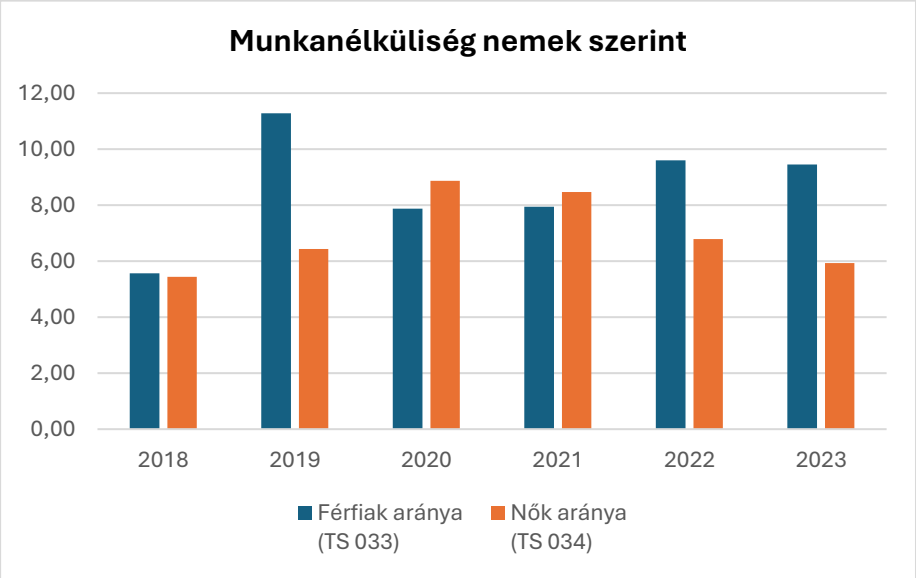

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2018	87,5	50
2019	50	33,33
2020	71,43	53,33
2021	75	46,67
2022	65	38,46
2023	68,42	15,38

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

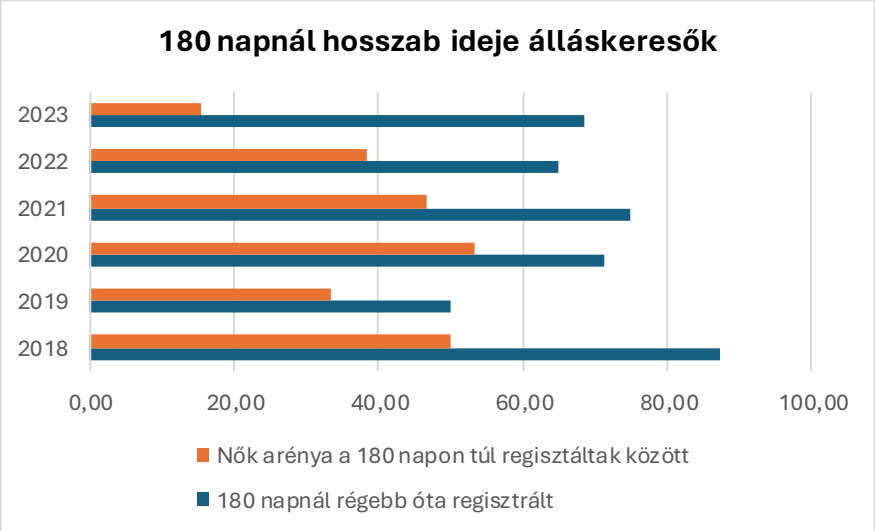

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	fő	**Fő**
2018	16	1
2019	24	0
2020	21	0
2021	20	1
2022	20	0
2023	19	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

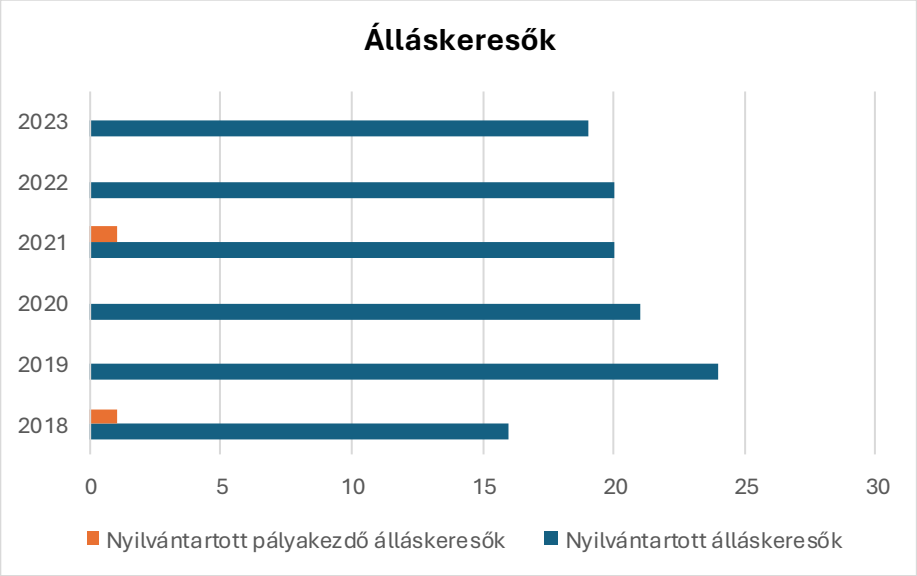

A táblázat adatai arról adnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség.
A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. A nők anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Községünkben nem jellemző.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei korlátozottak, a magasabb iskolai végzettségűeknek sem könnyű.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Helyben a férfiak találnak könnyebben állást, mivel a környező erdőkben a fakitermelésekben részt tudnak venni, viszont a nőknek helyben főként az Önkormányzat tud közfoglalkoztatást biztosítani.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A településen óvoda és bölcsőde működik. Az óvodai férőhelyek száma 25 fő, a bölcsőde férőhelyeinek száma 7 fő, a gyermekek napközbeni ellátását ezek kielégítik.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	**Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 126)	**Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 122)	**Működő családi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 125)	**Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 121)	**Működő mini bölcsődei férőhelyek száma** (TS 127)	**Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 123)	**Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma** (TS 124)	**Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma** (TS 120)
	db	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**
2018	0	0	0	0	7	7	0	0
2019	0	0	0	0	7	5	0	0
2020	0	0	0	0	7	6	0	0
2021	0	0	0	0	7	5	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0
2023	0	0	0	0	7	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A körzeti védőnő nyilvántartja a bejelentett lakcímmel rendelkező várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül.
A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja.
A védőnői szolgálat nem csak a gyermekeknek segít, hanem a kismamáknak is folyamatos tanácsadást nyújt, lelki segítségül szolgál. Mindezek mellett pedig fontos, hogy a gyermek szempontjaira tekintettel kapcsolatot tart a családsegítő szolgálattal, illetve a háziorvossal. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak megelőzésének fontos a problémák korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyermekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Növeli az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, hogy csak akkor lehet segíteni, ha szakemberhez fordulnak. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola és a szomszédok is sokat tehetnek az észlelés érdekében.
A településen az önkormányzat tudomására még nem jutott nőket érő erőszak, illetve családon belüli erőszak. A település kicsi, mindenki ismeri a másikat, így hamar kiderülne ennek a ténye.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaotthon, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nincs szükség.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az oktatásban, a szociális, egészségügyi és közigazgatási területeken is magasabb a nők száma, mint a férfiaké, aktivitásuk is határozottabb a helyi közéletben. Szervező készségük kiemelkedő. Községünkben nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A nők nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidő megléte	A munkaerőpiaci intézményekkel együtt átképzés, továbbképzés, foglalkoztatás biztosítása kifejezetten a veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők számára
Részmunkaidős foglalkoztatás hiánya	Női munkavállalók részére a gyermekek ellátása, illetve az idős hozzátartozók ápolása miatt részmunkaidős foglalkoztatás alkalmazása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi elöregedés globális problémává lett Magyarországon, így érinti Füzér települést is. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősek száma növekszik. Az utóbbi évek munkanélkülisége, közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetében kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az életminőségük romlását. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az idősek nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú, és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2018	75	44	170,45%
2019	75	47	159,57%
2020	84	45	186,67%
2021	83	45	184,44%
2022	80	43	186,05%
2023	80	44	181,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

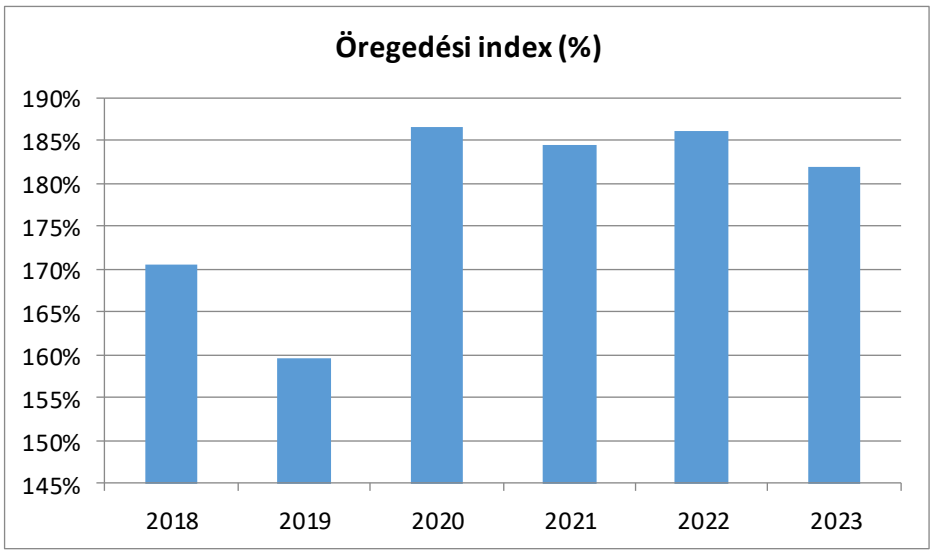

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2018	48	78	126
2019	47	79	126
2020	46	75	121
2021	42	69	111
2022	42	66	108
2023	42	68	110

Forrás: TeIR, KSH Tstar

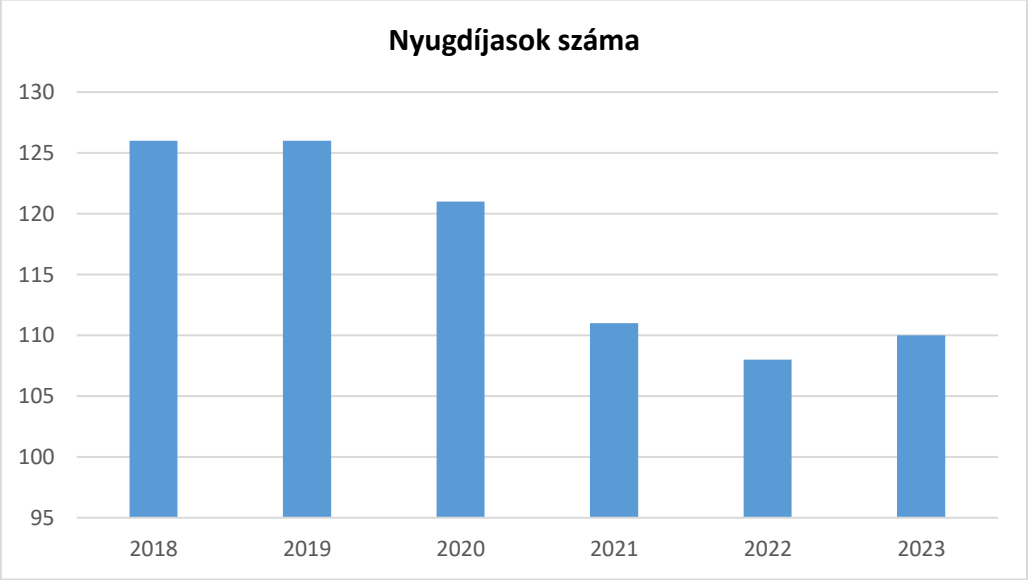

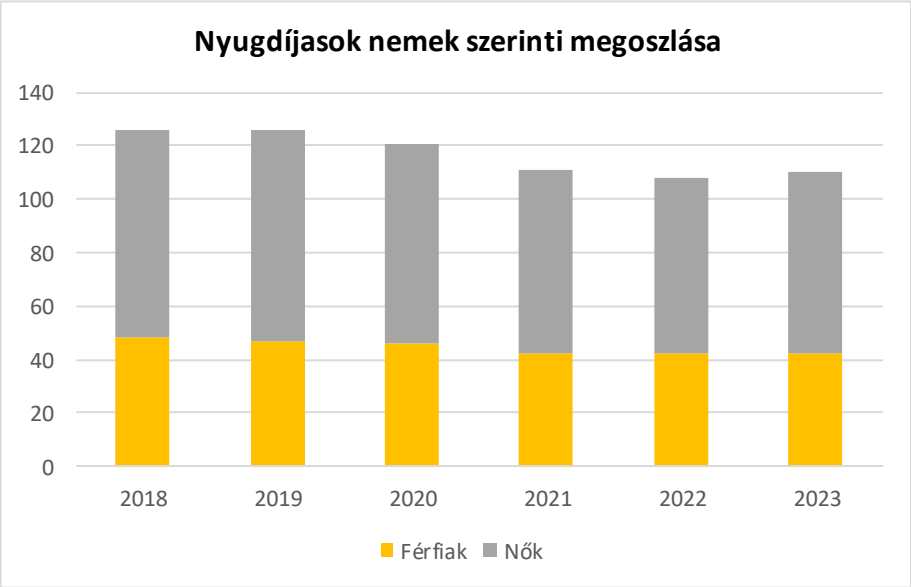

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma** (TS 067)	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma** (TS 068)	**Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 069)	**Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 070)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 071)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 072)	**Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)** (TS 134)
2018	2	0	28	59	0	4	1
2019	2	0	27	64	0	5	1
2020	2	0	27	64	0	3	1
2021	2	0	25	62	0	2	0
2022	2	0	26	59	0	1	0
2023	3	0	24	61	0	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

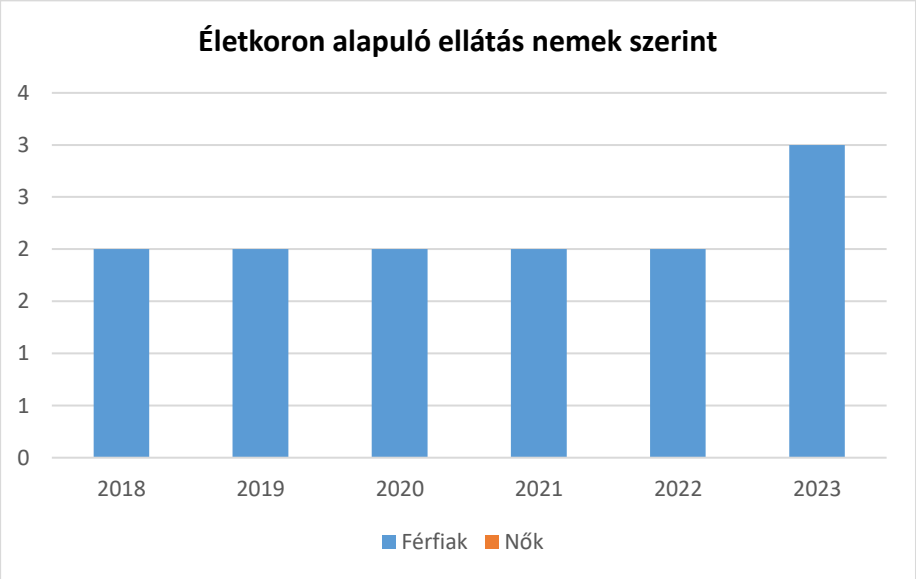

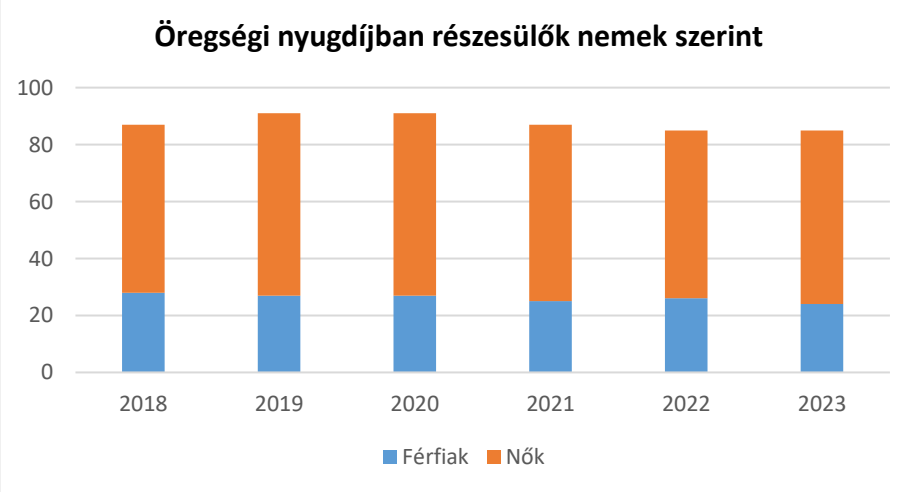

Füzér település kb.1/3-át nyugdíjas népesség teszi ki. Az idős lakosok igénylik a gondoskodást, a közösségi életben való tartózkodást, ezért szívesen veszik igénybe a helyi szociális szolgáltatásokat.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az önkormányzatnál nem dolgoznak időskorúak, és településünkön is általános tendencia, hogy az 50-55 év felett egyre nehezebb új munkahelyet találni, mert nyugdíj előtt állókat nem szívesen foglalkoztatnak a munkaadók. Ennek oka lehet az, hogy rövid időn belül új alkalmazottat kell keresni, az idősek nem ismernek idegen nyelveket és nagy hátrány a különböző számítógépes programok ismeretének hiánya. Ugyanakkor számos érv szól alkalmazásuk mellett is: elhivatottság jellemzi őket – nem fognak új állást keresni-, a mögöttük álló évek során magas szakmai tudásra és gyakorlatra tettek szert, amelyet továbbadhatnak a fiataloknak.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
	Fő összesen	**16**	**24**	**21**	**20**	**20**	**19**
41-45 év (TS 042)	Fő	0	1	1	2	1	0
	%	0,00%	4,17%	4,76%	10,00%	5,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	1	2	1	3	2
	%	12,50%	4,17%	9,52%	5,00%	15,00%	10,53%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	4	3	3	5	2
	%	12,50%	16,67%	14,29%	15,00%	25,00%	10,53%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	2	2	1	2	6
	%	6,25%	8,33%	9,52%	5,00%	10,00%	31,58%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5	5	5	5	3	2
	%	31,25%	20,83%	23,81%	25,00%	15,00%	10,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősekre településünkön az összetartozás a jellemző. Az Önkormányzat igyekszik minden évben megrendezni az Idősek Napja ünnepséget, melyen műsorral és vacsorával kedveskedik az idős lakosok számára.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A nyugdíjasok körében nem jellemző, hogy munkát vállalnának. Ennek oka lehet, hogy mindenki kertes családi házban lakik, így a ház körüli munkálatok elvégzése elég feladatot hárít az idősekre.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma *(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)*			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2018	48	78	126
2019	47	79	126
2020	46	75	121
2021	42	69	111
2022	42	66	108
2023	42	68	110

Forrás: TeIR, KSH Tstar

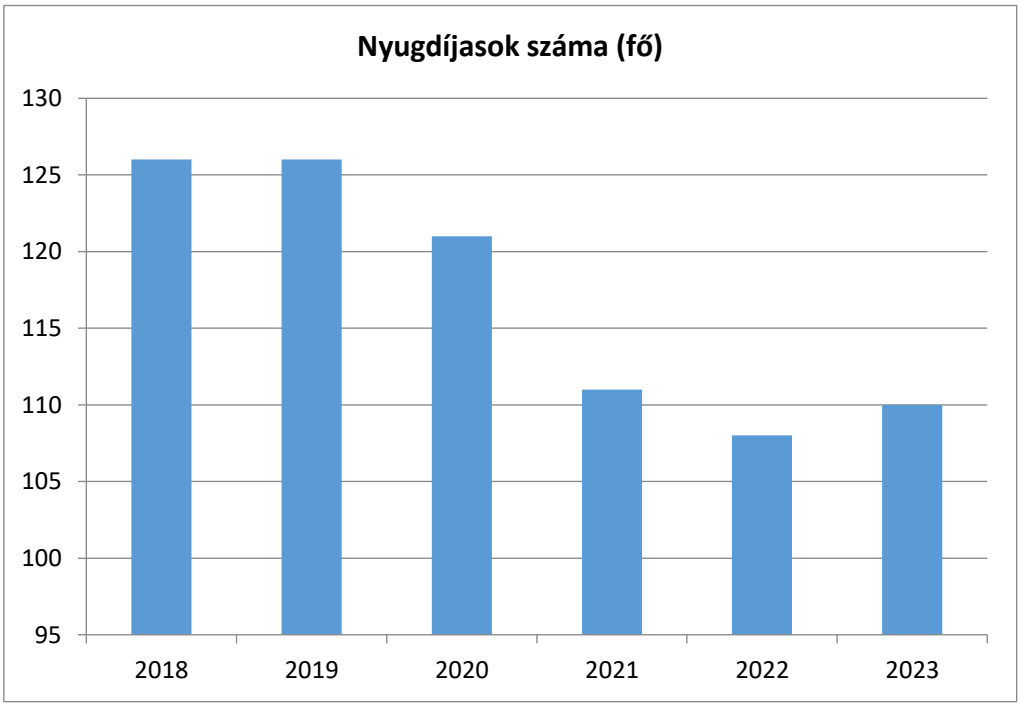

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településeken élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	**65 év feletti lakosság száma** (férfiak TS 026, nők TS 028)	**Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma** (TS 129)	**Házi segítségnyújtásban részesülők száma** (TS 130)	**Szociális étkeztetésben részesülők száma** (TS 131)
	Fő	**Fő**	**fő**	**fő**
2018	75	32	28	17
2019	75	32	28	29
2020	84	32	31	45
2021	83	32	31	41
2022	80	32	32	52
2023	80	32	32	48

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

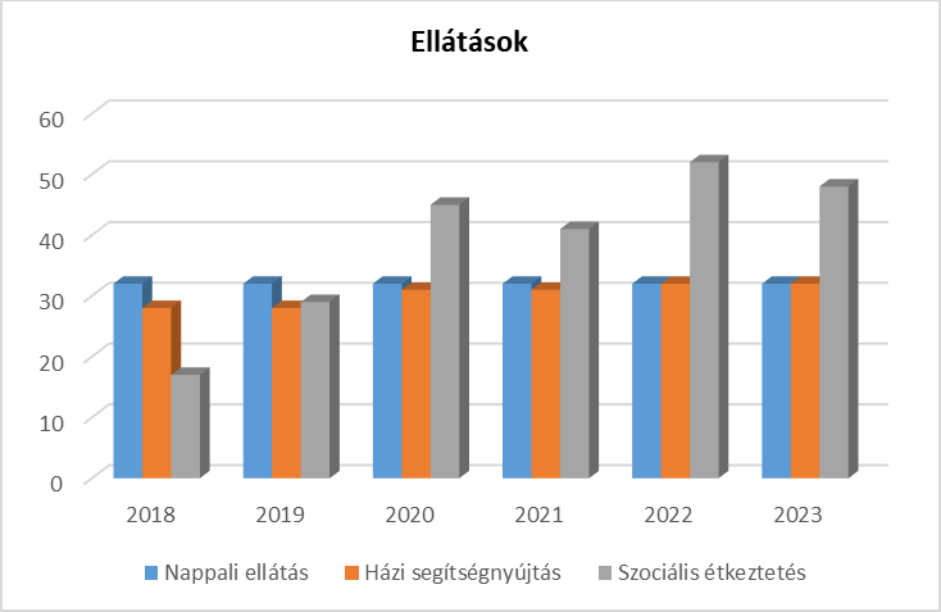

Nappali ellátásra az Ács István Gondozási Központban van lehetőség, ahol különböző programok vannak az idősebb korosztály számára. Házi segítségnyújtás is működik a településen azok számára, akik a nappali ellátást nem tudják igénybe venni. A szociális étkeztetés a Füzéri Várgondnokság által helyben üzemeltetett Füzéri Főzőkonyháról biztosított.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az időskorúak számára is nagy jelentőséggel bír a közművelődés, a kulturális programokon való részvétel. Igyekeznek minden helyi rendezvényen részt venni, aktívan bekapcsolódni a programokba.

c) idősek informatika jártassága
Településünkön nem jellemző az idősek informatikai jártassága.

d) a generációk közötti programok
Nem releváns.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tettre kész nyugdíjasok az egyházi és községi eseményeken egyaránt aktívak. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Informatikai jártasság hiánya	Képzések szervezése, informatikai képzés
Megbetegedések száma emelkedik	Szűrővizsgálatok szervezése, előadások

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Településünkön a helyi adatbázis szerint a fogyatékkal élők csoportját a mozgásukban korlátozott személyek alkotják. Őket a Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén Térségi Egyesülete támogatja, legfőbb céljaik:

- az egészség megőrzése,
- rehabilitációs, szociális képességfejlesztő, ismeretterjesztő, a mozgásfogyatékos emberek társadalmi esélyegyenlőségét, emberi és állampolgári jogaik védelmét, sportolását segítik elő.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	6	11	17
2019	5	8	13
2020	4	6	10
2021	3	4	7
2022	3	5	8
2023	5	5	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

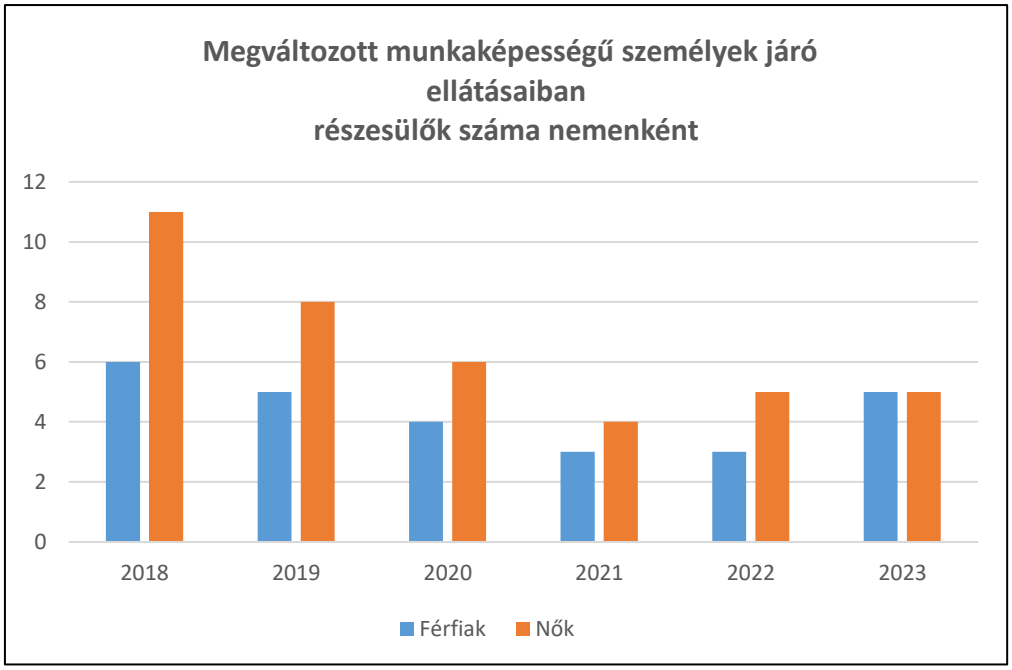

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	**Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma** (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A megváltozott munkaképességű személyekről és a nappali ellátásban részesülőkről nem áll rendelkezésre adat.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Füzér Község Önkormányzata nem rendelkezik adatokkal a fogyatékkal élők helyi foglalkoztatási adatairól.
Fogyatékkal élők közfoglalkoztatásba való bevonása eddig nem valósult meg a településen.

b) munkavállalást segítő lehetőségek
Nincs a településen a fogyatékkal élők munkavállalását segítő lehetőség.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem jellemző, aki munkát igényel az önkormányzatnál, igyekszünk mindenkit lehetőségeink szerint foglalkoztatni, leggyakrabban a közfoglalkoztatás keretében.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. Az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz juthatnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról.

Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható
- szociális alapszolgáltatás,
  - étkeztetés,
  - házi segítségnyújtás,
  - családsegítés

Ápolás, gondozás nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmény, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

A településen háziorvosi körzet működik, szerdai napokon történő rendeléssel. A fogorvosi körzet Pálháza városban működik, ahova társulás formájában tartozik településünk. Az ügyeleti ellátás Sátoraljaújhelyben érhető el.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A törvényi kötelezettség szerint az összes költségvetési intézménynek, az összes önkormányzati és közszolgáltatást nyújtó intézményeknek akadálymentesnek kellene lennie. Településünkön elértük, hogy az összes intézményünk akadálymentessé vált a rászorulók részére.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Fontos, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybe vételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben-, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni.
A közszolgáltatás akkor hozzáférhető, ha a fizikai megközelítés lehetőségén túl az épületen belüli tájékozódás lehetősége biztosított a vak és gyengén látó, a siket, és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan-halmozottan fogyatékos személy számára. A mozgássérültekkel kapcsolatban leggyakrabban a biztonságos és akadálymentes, vakok esetében pedig az érzékelhető környezetről van szó.
Füzér Község Önkormányzatának hivatala komplexen, teljes körűen akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen nincs olyan munkahely, ahova fogyatékkal élők dolgozni járnak. Ha erre a későbbiekben sor kerülne az összes intézmény akadálymentessége biztosított.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A településen helyi tömegközlekedés nem működik. Parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.)

Speciális közlekedési megoldást a településen működő falugondnoki autó jelent, melyet a sérültek elsősorban orvosi vizsgálatokra történő szállításra vesznek igénybe. A településen fogyatékosok nappali intézménye nem működik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat figyelemmel kíséri a községi fogyatékkal élők helyzetét és lehetőségeihez mérten igyekszik őket támogatni, a szolgáltatások igénybevételét biztosítani.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Jelenleg nincsenek speciálisan a fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen. A programokon a lakosság valamennyi csoportja egyaránt részt vehet, függetlenül korra, nemre, vallási egyéb hovatartozásra, esetleg fogyatékosságra. A közművelődési intézmény akadálymentes.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincsenek ilyen jellegű kezdeményezések a településen.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élők adatbázisának hiánya	Adatbázis készítés

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település infrastrukturális fejlesztése	Pályázati lehetőségek kihasználása
Önkormányzat által fenntartott utak felújítása	Rossz állapotban lévő utak felújítása pályázati lehetőség kihasználásával

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Füzér a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek. A településen működő civil szervezetek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen az nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, szabadtéri rendezvény, stb.

A polgármester, a képviselők, civilszervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető. Természetesen a jót is lehet még jobbá tenni. Ez nem feltétlenül akarat, inkább szabadidő kérdése. A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett idejük egy részét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A szlovák nemzetiségi önkormányzat munkáját a törvényi előírás függvényében segíti, bevonja a véleménynyilvánítás, a települést érinti ügyek döntés előkészítésébe. Elsősorban kulturális területen kapcsolódik a község életébe és hagyományápoló tevékenységükkel gazdagítják a helyi civil életet. Roma nemzetiség nem él a községben, így érdekképviseletükre nincs szükség. Az egyházi szervezet is jelentős szerepet tölt be a település életében, segíti, támogatja azt.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A települési önkormányzat jó kapcsolatot ápol nemcsak a társtelepülési településekkel, hanem az összes hegyközi települési önkormányzattal.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat számára elsődleges szempont az érintett célcsoportok támogatása, figyelemmel kísérése mind szabályozás mind programok terén.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi civilszervezetek kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel jónak mondható, gyakran szerveznek közös rendezvényeket.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Füzér Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, a Pálházai Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a szlovák nemzetiségi önkormányzat, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja. Füzér Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja a Hivatalban, valamint a község honlapján bárki számára elérhető, olvasható és véleményezhető.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet – e HEP fórumot.

Füzér Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civilszervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	**fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel**
Mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Foglalkoztatási Osztállyal együttműködve további helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
Gyermekek	Gyermekek iskolaszünetben való felügyelet megoldása, szabadidejük kihasználatlansága	Nyári táborok szervezése, szabadidős programok szervezése
	A gyermekek tanulási, képzési lehetőségeinek javítása	Önkormányzati ösztöndíj pályázati lehetőségekről tájékoztatás
Nők	A nők nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidő megléte	A munkaerőpiaci intézményekkel együtt átképzés, továbbképzés, foglalkoztatás biztosítása kifejezetten a veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők számára
	Részmunkaidős foglalkoztatás hiánya	Női munkavállalók részére a gyermekek ellátása, illetve az idős hozzátartozók ápolása miatt részmunkaidős foglalkoztatás alkalmazása
Idősek	Informatikai jártasság hiánya	Képzések szervezése, informatikai képzés
	Megbetegedések száma emelkedik	Szűrővizsgálatok szervezése, előadások
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők adatbázisának hiánya	Adatbázis készítése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Település infrastrukturális fejlesztése	Pályázati lehetőségek kihasználása
	Önkormányzat által fenntartott utak felújítása	Rossz állapotban lévő utak felújítása pályázati lehetőség kihasználásával

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák (és nem romák) nem élnek mélyszegénységben, munkaerőpiaci integrációjuk sikeres.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők alapvető szükségletei kielégítésre kerüljenek, ne legyen akadályoztatva a mindennapi megélhetésük.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos nevelésének megteremtését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrző programokon való részvételére.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód érvényesülését.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedésére és a szolgáltatások elérésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intéz-kedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósítá-sának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Infrastrukturális fejlesztés	A település infrastrukturális fejlesztése	Pályázati lehetőségek kihasználása az infrastrukturális fejlesztések érdekében	Település-rendezési terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Pályázatfigyelés	Polgármester	2031. 02.07.	Infrastruktúrális fejlesztések száma	Pénzügyi erőforrás	Állagmegóvás	Nem releváns
2	Önkormányzat által fenntartott utak felújítása	Rossz állapotban lévő utak felújítása, karbantartása	Minél több út felújítása	Gazdasági Program	Országos Terület-fejlesztési Program	útfelújítás	Polgármester	2031. 02.07.	Felújított utak	Pénzügyi, pályázati lehetőségek	Fenntartható pályázati lehetőségekkel	Nem releváns

	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Köz-foglalkoztatás tovább-folytatása	Szeretnénk, hogy településünkön élők munkanélküliek közül minél többen elhelyezkednének.	Minden érintett személy elhelyezkedése. Foglalkoztatási Osztállyal való kapcsolattartás erősítése.	Önkormány-zat 2026. évi költségvetése, gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Nemzeti Fejlesztés 2030	Képzések, tan-folyamok beindítása. Start programba való bevonás	Polgár-mester	2031. 02.07.	Önkor-mányzati adatok, KSH, Teir	Szak-emberek bevonása, pályázati forrás	Hosszútávú célként szeretnénk elérni, hogy a településünkön élők életminősége megfelelő legyen, számukra kívánt minőséget elérje és hosszú távon fenn tudják tartani.	Nem releváns
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Nyári táborok szervezése, szabadidős programok szervezése	A legtöbb dolgozó szülő miatt a gyermekfelügyelet nyáron kevésbé megoldott. Szabadidejükben a legtöbben számítógép előtt töltik az idejüket	A gyermekfelügyelet nyári szünetben való részbeni megoldása. Ne a számítógép előtt töltsék a szabadidejüket ezért részükre programok szervezése.	Önkormány-zat költségvetése, gazdasági program	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Kulturális és sport-programok, nyári táborok szervezése	Polgár-mester	2031. 02.07.	Önkormányzati adatok, KSH, Teir	Pályázati lehetőségek felkutatása Önkor-mányzat, iskola személyi feltételek biztosítása	Közoktatási intézmény program-jába beépülve fenntartható	Nem releváns

2	Önkormányzati ösztöndíj pályázati lehetőségekről tájékoztatás	A hátrányos helyzetű fiatalok korlátozottan értesülnek az elérhető ösztöndíj lehetőségekről	A tanulók és szülők megfelelő tájékoztatása az ösztöndíj pályázati lehetőségekről, ezáltal a továbbtanulás ösztönzése.	Önkormányzat költségvetése, gazdasági program	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Tájékoztatók közzététele, személyes és online információátadás	Polgármester	2031. 02.07.	Tájékoztatott családok, pályázók száma	Humán erőforrás, adminisztratív kapacitás	Évente ismételhető	Nem releváns
	III. A nők esélyegyenlősége											
1	A nők nyugdíjjogosultságához szükséges ledolgozott munkaidő megléte	Az idősebb korosztályhoz tartozó nők nyugdíjjogosultságához szükséges ledolgozott munkaidő hiánya	Célunk, hogy az idősebb korosztályhoz tartozó munkanélküli nők nyugdíjjogosultságához szükséges ledolgozott munkaidő biztosított legyen.	Költségvetési koncepció	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Munkaerőpiaci intézményekkel együtt átképzés, továbbképzés, foglalkoztatás biztosítása	Polgármester	2031. 02.07.	Önkormányzati adatok, KSH, TeIR	Pályázati forrás	A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatási esélyei az átképzésnek, továbbképzésnek köszönhetően nőhetnek, ezáltal pedig a ledolgozott munkaidő is biztosított lesz.	Nem releváns

2	Részmunkaidős foglalkoztatás alkalmazása	Női munkavállalók részére a gyermekek ellátása miatt a részmunkaidős foglalkoztatás alkalmazása	A nők munkaerő-piacra történő visszajutásának elősegítése	Önkormányzat költségvetése	Nemzeti Foglalkoztatási Stratégia, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Az önkormányzat számukra szervezzen munkaerő-piacra kikerülés témában képzéseket Közfoglalkoztatás szervezése, női munkák ösztönzése.	Polgár-mester	2031. 02.07.	A munkaerő-piacra visszajutó nők száma növekszik.	Pályázati forrás, szakemberek bevonása	A munkaerő-piacra visszajutó nők számának növekedése folyamatos	Nem releváns
	IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Képzések szervezése az informatikai jártasság megszerzése	Informatikai jártasság hiánya időskorban	Felhasználó szintű informatikai jártasság kialakítása	Önkormányzati koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia, Digitális Jólét Program	Képzési, gyakorlati foglalkozások	Polgár-mester	2031. 02.07.	Résztvevők száma	Pályázati és humán forrás	Esély-egyenlőség biztosítása	Nem releváns

2	Szűrő-vizsgálatok szervezése, előadások	Meg-betegedések száma emelkedik, a megelőzés és a tájékozottság hiányos	Az egészségtudatosság növelése, a betegségek korai felismerése	Önkormány-zati egészségügyi koncepció	Nemzeti Népegészségügyi Program	Szűrő-vizsgálatok, egészség-megőrző előadások szervezése szak-emberek bevonásá-val	Polgár-mester	2031. 02.07.	Részt-vevők száma	Pályázati források, egészség-ügyi szak-emberek	Évente ismételhető programok	Nem releváns
	V. A fogyatékossággal élő személyek esélyegyenlősége											
1	Egységes nyilvántartás a fogyatékkal élőkről	A településen élő fogyatékkal élők adatbázisának hiánya	Az érintett célcsoport ismerete a célzottabb segítségnyújtás biztosításához	Költségvetési koncepció	Országos Fejlesztési és Terület-fejlesztési Koncepció Országos Fogyatékosság-ügyi Program	Adat-gyűjtés, tájékoztatás	Polgár-mester	2031. 02.07.	Részt-vevők száma	Saját erő vagy pályázat	Erőforrások megléte esetén biztosított	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

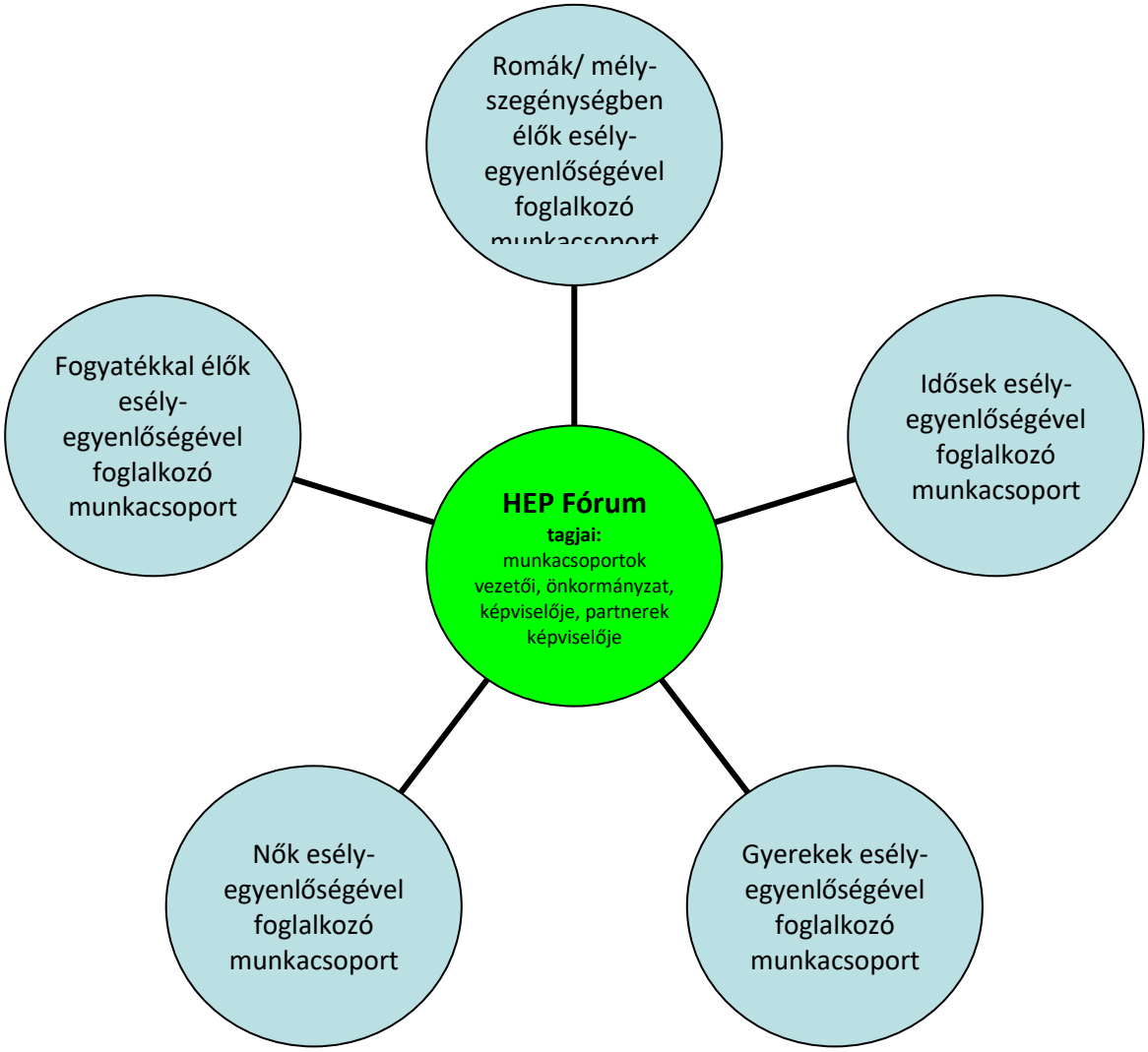

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Füzér község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Füzér Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 24/2026. (II.9.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Füzér, 2026. február 9.

Lukács László
polgármester

Füzér Község Önkormányzata
Füzér

Jegyzőkönyvi kivonat

Füzér Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2026. február 9-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből

Füzér Község Önkormányzata Képviselő-testületének
24/2026.(II.9.) határozata
Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Füzér Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §. (1) bekezdése alapján Füzér Község 2026-2031. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a melléklet szerint elfogadja.

Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a határozatról értesítse a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

Lukács László sk.
polgármester

Csató Szabolcs sk.
jegyző

A kiadmány hiteléül:

Füzér, 2026. február 9.

Hörcsik Karola
jegyzőkönyv-vezető

Füzér Község Önkormányzata
Füzér